Regionledningskontoret
Lina Pennlert

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-01-27

TRN 2021-0010

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Återrapportering Villkorsbeslut 2021

Regionledningskontorets förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden beslutar följande.

1. Återrapportering Villkorsbeslut 2021, för Region Stockholm, godkänns och överlämnas till Näringsdepartementet och Tillväxtverket.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Region Stockholm har det regionala utvecklingsansvaret för Stockholms län enligt lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar.

I enlighet med förordning (2017:583) om regionalt tillväxtarbete ska Region Stockholm årligen redovisa resultaten av det regionala tillväxtarbetet till Näringsdepartementet. Tillväxtverket är sammankallande myndighet och sammanställer samtliga regioners återrapporteringar av föregående budgetårs verksamhet. Återrapporteringen ska vara inlämnad till Näringsdepartementet och Tillväxtverket senast den 21 februari 2022.

Bakgrund

Region Stockholm ska årligen redovisa resultaten av det regionala tillväxtarbetet till regeringen. Återrapporteringen av villkorsbeslutet 2021 har sammanställts vid avdelningen för utveckling- och regionplanering på regionledningskontoret.

I mars 2021 antog regeringen en ny strategi för hållbar utveckling i hela landet 2021-2030 (Skr. 2020/21:133), strategin ligger till grund för Villkorsbeslutet 2021, bilaga 1, och Tillväxtverkets instruktioner.

Process och disposition

Samtliga återrapporteringar kommer efter inlämning analyseras och sammanställas av Tillväxtverket i en slutrapport. Näringsdepartementet använder sedan slutrapporten bland annat som underlag i Regeringskansliet budgetprocess, som kunskapskälla för statligt utvecklingsarbete och i frågor om strategiskt regionalt arbete.

Rapporten följer Tillväxtverkets fasta mall för Återrapportering av Villkorsbeslutet 2021 och det är krav på att redovisningen ska lämnas både genom word-dokumentet, bilaga 2 (rapporten), och i ett enkätverktyg, därav står frågorna från mallen kvar i kursiv text i rapporten.

Återrapporteringen är indelad i 6 avsnitt:

1. Regionalt utvecklingsarbete
2. Fördelning av anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder
3. Samverkan med andra aktörer
4. Hållbarhet i det regionala utvecklingsarbetet
5. Arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala utvecklingsarbetet
6. Övriga medskick angående det regionala utvecklingsarbetet 2021.

Regionledningskontorets förslag och motivering
Regionledningskontoret kan konstatera att Coronapandemin har fortsatt varit en utmaning för utvecklingsarbetet i Region Stockholm under 2021 där delar av regionens näringsliv har drabbats hårt.

Rapporten visar att Region Stockholm under året drivit och deltagit i många projekt och genomfört insatser som lett till konkreta resultat och effekter. Utvecklingsarbetet 2021 och Coronapandemin har på nytt betonat vikten av att möta samhällets utmaningar och möjligheter på flera nivåer samtidigt och över organisations- och geografiska gränser.

Sammanfattning Återrapportering:

1.Regionalt utvecklingsarbete
I första avsnittet finns fem delområden: Den regionala utvecklingsstrategin, Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet, Kompetensförsörjning och kompetensutveckling, Innovation förnyelse samt Entreprenörskap och Företagande samt Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystem.
Dessa områden omfattar det regionala tillväxtarbetet och hur arbetet med den regionala utvecklingsstrategin har bedrivits med redovisning av insatser, mål, prestationer, resultat och effekter.

Under 2021 har Region Stockholm fortsatt arbetet med strategisk näringslivsutveckling, kompetensförsörjning, landsbygd och skärgård, serviceprogram, regional bredbandskoordinator, regional digitaliserings-koordinator, revidering av länsplanen, hantering av bidrag ur anslaget 1:1

för regionala tillväxtåtgärder, de europeiska strukturfonderna, hantering av affärscheckar samt hantering av driftstöd för kommersiell service.

2.Fördelning av anslag 1:1 regionala tillväxtåtgärder
Under 2021 har Coronapandemin fortsatt haft stor påverkan på fördelningen av anslaget. Anslaget under 2021 har därmed uteslutande gått till projektverksamhet och ansökningar utifrån hur väl de svarar mot näringslivets utmaningar på grund av pandemins effekter.

3.Samverkan med andra aktörer
Inom det här området ska *Samverkan med Länsstyrelsen, andra statliga myndigheter, kommuner samt samråd med organisationer och näringsliv redovisas*. Under 2021 har Region Stockholms samverkan med flertalet aktörer fortsatt utvecklats.

4.Hållbarhet i det regionala utvecklingsarbetet
Hållbarhet är en avgörande och integrerad utgångspunkt för det regionala tillväxtarbetet och för RUFS 2050. Under rapporteringsområdet finns tre delområden:
• *Jämställdhet*:
Region Stockholm ingår i arbetet som tar utgångspunkt i Ett jämställt Stockholm – Länsstrategi för jämställdhetsintegrering 2021-2026

• *Integration:* Region Stockholms arbete med integration i det regionala tillväxtarbetet har under året haft fokus på att minska skillnaden i sysselsättningsgrad på arbetsmarknaden mellan inrikes och utrikes födda.

• *Miljö- och klimat:* Under 2021 har Region Stockholm arbetat aktivt med att genomföra flera delar i klimatfärdplanen.

5. Arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala utvecklingsarbetet
Region Stockholm följer löpande upp Stockholmsregionens utveckling i uppföljningar i syfte att inhämta kunskap till stöd och förbättringar i det regionala tillväxtarbetet.

Den årliga uppföljningen av RUFS 2050 - Läget i Stockholmsregionen, skickas med i återrapporteringen till Tillväxtverket och näringsdepartementet. En nyhet i uppföljningen 2021 är att de 16 delmålen med indikatorer följs upp och presenteras i en digital applikation på regionens hemsida och ger både en översiktlig och detaljerad bild av den långsiktiga trenden i utvecklingen i regionen. Utöver RUFS- uppföljningen har ett stort antal analyser och utvärderingar genomförts under året.

Erbjudande att redovisa arbete som bidrar till Agenda 2030

Inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret arbetar Region Stockholm integrerat med Agenda 2030 på övergripande nivå och på projektnivå. Den regionala utvecklingsstrategin, RUFS 2050, har Agenda 2030 som en av utgångspunkterna och utgör grunden i det regionala genomförandet av Agenda 2030.

6.Övriga medskick angående det regionala utvecklingsarbetet 2021

Regionledningskontoret har i analysen av verksamheten 2021 identifierat ett antal utvecklingsområden med utmaningar för regionens kommande tillväxt- och utvecklingsarbete, dessa områden är:

- Samverkan och det regionala utvecklingsuppdraget (dvs där flera parter äger olika delar i frågorna och är beroende av varandra, med utmaningen att se till helhetsperspektivet i arbetet)
- Bostadsförsörjning
- Landsbygd- och skärgård
- Kompetensförsörjning
- Elförsörjning
- Internationell tillgänglighet

Utvecklingsområden skickas till Näringsdepartementet och beskrivs närmare i avsnitt 6 i rapporten.

Det regionala utvecklingsuppdraget är brett och omfattar många områden och aktörer som kräver samverkan i olika frågor. Det finns behov av en ändamålsenlig och tydlig samverkan med ökat fokus på nyttoeffekter där olika parter är med och bidrar utifrån sina ansvarsområden och med rätt kompetenser.

Trots pandemin har Region Stockholms verksamhet inom tillväxt- och utvecklingsarbetet fortsatt varit omfattande och svarar mot de krav som uppföljningen ställer inom samtliga återrapporteringsområden.

Regionledningskontoret föreslår tillväxt- och regionplanenämnden att godkänna Region Stockholms Återrapportering av Villkorsbeslut 2021.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Anton Västberg
Utvecklingsdirektör

Beslutsunderlag

1. Region Stockholms Återrapportering Villkorsbeslut 2021, TRN 2021-0010

Beslutsexpediering

1. Tillväxtverket
2. Näringsdepartementet

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2022-01-27

REGION STOCKHOLMS ÅTERRAPPORTERING VILLKORSBESLUT 2021

Innehåll

REGION STOCKHOLMS ÅTERRAPPORTERING VILLKORSBESLUT 2021 1

Återrapportering 1 – Regionalt utvecklingsarbete 3

1.1 Den regionala utvecklingsstrategin och aktuella utmaningar 1.1.1 Den regionala utvecklingsstrategin 4

1.2 Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet 5

1.3 Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet 10

1.4 Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet 14

1.5 Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet 21

Återrapportering 2 – Fördelning av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder 26

Återrapportering 3 – Samverkan med andra aktörer 28

3.1 Samverkan med länsstyrelsen 28

3.2 Samverkan med andra statliga myndigheter 29

3.3 Samverkan med kommuner 30

3.4 Samråd med organisationer 31

3.5 Samråd med näringsliv 31

Återrapportering 4 – Hållbarhet i det regionala utvecklingsarbetet 31

4.1 Jämställdhet 31

4.2 Integration 33

4.3 Miljö och klimat 33

Återrapportering 5 - Arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala utvecklingsarbetet 35

6 Övriga medskick ni vill göra angående det regionala utvecklingsarbetet 2021. 37

Återrapportering 1 – Regionalt utvecklingsarbete

Utifrån 5–7 §§ lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar respektive 3–5, 8–10, 16–17 §§ förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete ska regionerna ge en sammanfattande beskrivning av verksamheten under året. Redovisningen ska innehålla uppgift om:

- Hur arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och samordningen av insatser för att genomföra strategin har bedrivits.
- Vilka insatser som har genomförts, vilka resultat de har medfört eller förväntas medföra samt hur de har bidragit till att nå de mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin, det regionala strukturfondsprogrammet respektive programmen för europeiskt territoriellt samarbete (Interreg).
- Vilken hänsyn som har tagits till de olika förutsättningarna som råder i olika delar av länet.
- Hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet har integrerats i analyser, strategier, program och insatser i det regionala tillväxtarbetet.

Redovisningen ska innehålla en beskrivning av arbetet med att främja tillgänglighet till kommersiell service i serviceglesa områden under året. Redovisningen ska innehålla uppgifter om hur insatserna har bidragit till att nå de mål som fastställts i den regionala utvecklingsstrategin och andra relevanta strategier.

Redovisningen ska innehålla en beskrivning av arbetet med att främja bredbandsutbyggnad under året. Redovisningen kan också innehålla uppgift om det arbete som eventuellt har bedrivits utöver det som har utförts av regionala bredbandskoordinatorer.

Redovisning av insatser inom kompetensförsörjning bör vara strukturerad utifrån den inriktning och de fokusområden som anges i erbjudande 4 i Villkor m.m. för budgetåret 2018 (N2017/07699).

Regionerna erbjuds att översiktligt redovisa hur arbetet inom ramen för deras ansvar enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar har bidragit till Agenda 2030.

Kommentar: Återrapportering 1 avser regionens regionala tillväxtarbete utifrån det regionala utvecklingsansvaret enligt lag, dvs. inte avgränsat till insatser som är helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. Insatserna kan alltså vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder, men även insatser med annan finansiering kan redovisas. Insatserna som efterfrågas är sådana som har initierats eller genomförts under året. I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Avsnitt 1.2–1.5 utgår från de strategiska områdena i Nationell strategi för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030:

- *likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet*
- *kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet*
- *innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet*
- *tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystem.*

Återrapportering 1 inkluderar frågan om hållbarhetsintegrering i återrapportering 4 – Hållbarhet i det regionala utvecklingsarbetet samt återrapportering 6 – Erbjudande att redovisa arbete som bidrar till Agenda 2030.

Internationellt samarbete kan beskrivas i återrapportering 1.

1.1 Den regionala utvecklingsstrategin och aktuella utmaningar

1.1.1 Den regionala utvecklingsstrategin

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med den regionala utvecklingsstrategin och samordningen av insatser för genomförandet av strategin har bedrivits under året.*
- *Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med den regionala utvecklingsstrategin. Med territoriella perspektiv avses hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns-, och landsgränser.*
- *I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet. Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.*

RUFS 2050 är den regionala utvecklingsstrategin för Stockholms län. Planen gäller för perioden 2018–2026 och utgör även regionplan. RUFS 2050 pekar ut den långsiktiga inriktningen utifrån fyra övergripande mål:

1. En tillgänglig region med god livsmiljö
2. En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region
3. En ledande tillväxt och kunskapsregion
4. En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp.

Till de övergripande målen är delmål knutna och regionala prioriteringar fastställda. De regionala prioriteringarna sätter fokus på vad stockholmsregionens aktörer behöver kraftsamla kring på kort sikt. Uppföljningen av RUFS 2050- Läget i Stockholmsregionen 2021 återfinns i sin helhet i bilaga 3.

RUFS 2050 arbetar för en flerkärnig region med åtta regionala stadskärnor utanför den centrala regionkärnan och med rumsliga principer som bland annat omfattar utveckling av landsbygd och skärgård. Dessa delar bidrar tillsammans till att skapa likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela länet.

Stockholmsregionen är en snabbt växande huvudstadsregionen med ett starkt näringsliv och attraktionskraft. I juni 2021 fastställde regionfullmäktige den regionala näringslivs- och tillväxtstrategin som är en konkretisering och en del i genomförandet av RUFS 2050. Beslutet föregicks av en remiss där cirka 70 aktörer lämnade synpunkter.
Näringslivs- och tillväxtstrategin har fyra strategiska inriktningsområden:

- Stärk och utveckla forskning, innovation och smart specialisering
- Stärk och utveckla små och medelstora företags konkurrenskraft
- Stärk och utveckla internationalisering, export och investeringar
- Stärk och utveckla strategisk kompetensförsörjning

Implementeringen av strategin sker genom handlingsplaner, genomförandeplaner och utvecklingsprojekt som tas fram i samverkan med olika aktörer. En Life science-strategi för Stockholmsregionen antogs också i juni 2021, den utgör en viktig del i det nationella målet att Sverige ska vara en vägledande life-science-nation.

Region Stockholm arbetar integrerat med Agenda 2030 på övergripande nivå och på projektnivå . Den regionala utvecklingsstrategin har Agenda 2030 som en av utgångspunkterna och utgör grunden i det regionala genomförandet av Agenda 2030. Dimensionerna miljö-, social och ekonomisk hållbarhet tas i beaktande i RUFS 2050 och stämmer väl överens med målen i Agenda 2030.

1.1.2 Utmaningar

Coronapandemin har fortsatt varit en utmaning för utvecklingsarbetet i Region Stockholm under 2021 där delar av regionens näringsliv har drabbats hårt. Tillväxt- och regionplanenämnden har beslutat om två stödpaket för att stärka Stockholmsregionens näringsliv. Stödpaketen innebar ett extra driftstöd till Almi Stockholm-Sörmland på cirka fyra miljoner kronor samt ett utökat anslag för hållbar regional tillväxt- och skärgårdsutveckling på fem miljoner kronor.

Region Stockholm har utifrån analys av årets verksamhet identifierat ett antal utvecklingsområden med utmaningar som beskrivs närmare och skickas med till Näringsdepartementet i avsnitt sex, medskick angående utvecklingsarbetet 2021:

Utvecklingsområden

- Samverkan och det regionala utvecklingsuppdraget
- Bostadsförsörjning
- Landsbygd- och skärgård
- Kompetensförsörjning
- Elförsörjning
- Internationell tillgänglighet

Se vidare, avsnitt sex.

1.2 Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd i hela landet

1.2.1 Likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd

Ange vilka prioriteringar inom det strategiska området likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd som ni har arbetat med under året.
Hög livskvalitet med goda och attraktiva livsmiljöer: Ja ☒ ☐ Nej ☐
God samhällsplanering: Ja ☒ ☐ Nej ☐
God tillgång till kommersiell och offentlig service: Ja ☒ Nej ☐

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*
  Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

Region Stockholm fortsätter genomförandet av den regionala utvecklingsplanen RUFS 2050 och bidrar till en fysisk planering som skapar förutsättningar för likvärdiga möjligheter till boende arbete och välfärd i hela länet. Arbetet har bedrivits på olika sätt i projekt exempelvis genom regionala bostadssamtal, uppföljning inom de regionala stadskärnorna och kommundialoger. Samverkan har ägt rum inom flera regionala processer och analyser samt uppföljningar av uppsatta mål.

- *Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd. Med territoriella perspektiv avses hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns, och landsgränser.*
- *Beskriv kortfattat hur arbetet med likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd har bidragit till att möta samhällsutmaningarna och ta till vara möjligheterna med demografiska förändringar, globalisering, miljöproblem och klimatförändringar, socioekonomi och sammanhållning samt teknisk utveckling.*

RUFS 2050 är vägledande för kommuner och andra aktörer i deras strategiska arbete och har ett regionalt, delregionalt, mellankommunalt och lokalt perspektiv. RUFS har även ett storregionalt perspektiv exempelvis genom samarbetet för östra Mellansverige (ÖMS) och det samverkansarbete som Region Stockholm leder. Se vidare avsnitt fem.

Den flerkärniga bebyggelsestrukturen bidrar till att öka tillgängligheten till gemensamma nyttigheter såsom samhällsservice, kollektivtrafik och övrig infrastruktur. Samtidigt som fler ges möjlighet att göra hållbara resval i vardagen. RUFS plankarta ska ge vägledning till kommuner och andra aktörer i exempelvis val av lokaliseringar och geografiska fördelningsprinciper. Den fysiska planeringen bidrar till att nå mål om social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet i linje med Agenda 2030.

Kommunerna har en central roll i den regionala utvecklingsstrategin genom den strategiska planeringen och det kommunala planmonopolet. Under 2021 har Region Stockholm genomfört en dialog med länets kommuner om genomförandet av plankartan i RUFS 2050, med fokus på bebyggelsestrukturen för att öka kunskapen om kommunernas bebyggelseutveckling.

Under året har tillväxt- och regionplanenämnden träffat en bostadspolitisk överenskommelse med Stockholm stad och den kommunala samarbetsorganisationen Storsthlm om att öka bostadsbyggandet och verka för att trygga bostadsförsörjningen i hela Stockholm län.

Region Stockholm har ett samarbetsavtal med Il de France som i år har haft fokus på erfarenhetsutbyte i frågor om kommunikationer mellan stadskärnor för att exempelvis stärka förutsättningarna för besöksnäringen och möjligheten att bo och jobba i hela regionen.

I november 2021 antog regionfullmäktige en ny folkhälsopolicy, den anger riktningen för att synliggöra behov och prioritera åtgärder för att uppnå god hälsa och minskade hälsoklyftor bland befolkningen i regionen.

Samverkan är en grundförutsättning för att nå målen i utvecklingsstrategin. Regionledningskontoret har gjort en särskild analys om samverkan kring de regionala prioriteringarna i RUFS 2050. Inom flera områden finns idag en etablerad samverkansstruktur, exempelvis kring bostadsfrågor, regionala stadskärnor och transportfrågor. En identifierad utmaning är hur samverkan på bästa sätt kontinuerligt kan anpassas efter insatsernas omfattning, aktörernas olika behov samt att samverkan sker på rätt nivå.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning	*Mål*	*Resultat i form av prestationer*	*Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt*
Hushållens möjlighet att efterfråga godtagbara bostäder Rapport- fördjupat kunskapsunderlag för Region Stockholm och länets kommuner i arbetet med bostadsförsörjningen.	**RUFS 2050** Mål 1: En tillgänglig region med god livsmiljö Mål 2: En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region. Delmål: Minst 22 000 bostäder per år behöver tillkomma	En rapport har tagits fram med stöd av Delegationen mot segregation, DELMOS, och i samråd med ett antal kommuner i länet. Resultatet har b l a kommunicerats på Forum för regionplanering.	**Kort sikt:** Bidrar till en ökad, gemensam förståelsen hos olika aktörer om bostadsmarknadens funktionssätt och hushållens förutsättningar att efterfråga godtagbara bostäder. Detta underlättar en samverkan kring bostadsförsörjningen i regionen.

			Medellång sikt: Möjlighet till bättre riktade insatser och ökade möjligheter att trygga bostadsförsörjningen. **Lång sikt:** En bostadsförsörjning som på lång sikt bidrar till att minska boendesegregationen i Stockholmsregionen
Regionala bostadssamtal Bostadspolitisk överenskommelse mellan: Tillväxt- och regionplanenämnden, Stockholms stad och Storsthlm.	**RUFS 2050** Mål 1: En tillgänglig region med god livsmiljö Mål 2: En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region. Delmål: Minst 22 000 bostäder per år behöver tillkomma.	En bostadspolitisk överenskommelse om att öka bostadsbyggandet och trygga bostadsförsörjningen i hela Stockholm län.	**Kort sikt:** Samverkan och dialog för att hitta lösningar och nya idéer för ökade möjligheter att lösa bostadsförsörjningen i regionen. **Medellång sikt:** Genomföra lösningar som ger ökade möjligheter för balans i bostadsförsörjningen i regionen. **Lång sikt:** Öka bostadsbyggandet och trygga bostadsförsörjningen i regionen.
Nätverkande och uppföljning av utvecklingen i Regionala stadskärnor Befintligt nätverk för regionala stadskärnor för att öka kunskap om utvecklingsarbetet och pågående projekt.	**RUFS 2050** Mål 1: En tillgänglig region med god livsmiljö Mål 4: En resurseffektiv och resilient region Mål 2: En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region Mål 3: En ledande kunskapsregion.	Fyre nätverksmöten med kärnkommunerna* och samhällsaktörer. En fördjupad uppföljning genom en ”Storymap” (en app och kartberättelse med information kartor, bilder, filmer och annan media, där kartan och bilder förstärker budskapet) har kommunicerats. Region Stockholm arbetar med att stödja enskilda kärnkommuner i deras utvecklingsarbete. * Regionala stadskärnorna med kärnkommuner (de kommuner de regionala stadskärnorna ligger i: **Arlanda – Märsta** (Sigtuna) **Kungens kurva-Skärholmen** (Stockholms stad och Huddinge) **Barkarby-Jakobsberg** (Järfälla) **Täby c-Arninge** (Täby kommun) **Haninge centrum** (Haninge) **Kista-Sollentuna-Häggvik** (Stockholms stad och Sollentuna) **Södertälje** (Södertälje) **Flemingsberg** (Huddinge och Botkyrka kommun)	**Kort sikt:** Ger ny kunskap om hur utvecklingen kan följas upp med stöd av olika indikatorer. Bidrar till delat erfarenhetsutbyte och inspiration i stadsbyggandet för olika samhällsaktörer * tex: kommuner, näringsliv, privata aktörer, myndigheter samt akademi. **Medellång sikt:** En löpande uppföljning indikerar i vilken riktning utvecklingen går och ger underlag för prioriteringar och vägval av olika satsningar. Ökar kunskapsnivån. **Lång sikt**: Bidrar till att bygga trygga och långsiktiga relationer mellan kärnkommunerna och övriga samhällsaktörer * i regionen.
Uppföljning av utvecklingen på kärnöar i skärgården Kärnöar är större öar i Stockholms skärgård som saknar fast landförbindelse men som bedöms ha förutsättningar för samhällsservice och infrastruktur. En utveckling på öarna möjliggör en långsiktig och robust samhällsstruktur som säkrar grundläg-	**RUFS 2050** Mål 1: en tillgänglig region med god livsmiljö RUFS 2050. Mål 4: en resurseffektiv och resilient region.	Statistik, information och kartor om befolkningsstruktur, bebyggelsestruktur och sysselsättning har tagits fram för kärnöarna och redovisas i form av en Storymap på Region Stockholms webbsida. Kunskapsunderlaget kompletterar RUFS 2050 och är en prioriterad aktivitet i Region Stockholms Handlingspro-	**Kort sikt:** Visar hur befintlig samhällsservice och infrastruktur fungerar som servicepunkter för befolkningen på kärnöarna och på omgivande öar samt för turism och friluftsliv. Kärnöarna försörjs med en bastrafik av kollektivtrafik året runt, via så kallade replipunkter på fastlandet.

gande förutsättningar för fastboende och näringslivsutveckling i Stockholms skärgård.		gram för landsbygds- och skärgårdsstrategin 2020–2022.	**Medellång och lång sikt:** Kommuner, Region Stockholm och andra aktörer har fått ett bättre kunskapsunderlag för att utveckla en långsiktig och hållbar samhällsstruktur i skärgården.
Folkhälsopolicy Folkhälsopolicy för en god hälsa och minskade hälsoklyftor i befolkningen**.**	**RUFS 2050** Mål 1: En tillgänglig region med god livsmiljö Förutsättning för måluppfyllelse av den regionala prioriteringen ”Nå en jämlik och förbättrad folkhälsa och bidra till att sluta hälsogapet” i RUFS 2050, samt av det övergripande Nationella folkhälsopoliska målet mål 3: God hälsa och välbefinnande **Agenda 2030:** Mål 10: Minskad ojämlikhet	Policyn har tagits fram i nära samverkan med berörda förvaltningar och bolag inom Region Stockholm. Policyn har kommunicerats internt och externt. En intern webbutbildning har tagits fram som stöd för att tillämpa policyn inom olika verksamhetsområden. Sex dialogmöten med kommuner genomförts i länet som grund för en regional samverkansmodell för folkhälsoarbetet. 25 av länets 26 kommuner deltog på dessa möten.	**Kort sikt:** Folkhälsopolicyns fyra principer tydliggör vilka delar som ska tillämpas inom koncernen och externt i stockholmsregionen. **Medellång sikt:** Nämnder och bolag ska - i ett tidigt skede av beredning- och beslutsprocesser - göra konsekvensanalyser av hur befolkningens hälsa och dess fördelning kommer att påverkas. **Lång sikt:** Bättre kunskap och samverkan internt och externt ger ökade förutsättningarfört olika verksamheter att bidra till en bättre och mer jämnt fördelad folkhälsa i länet.
Elförsörjningen i fysisk planering Kunskapsunderlag och verktyg för kommunerna i samverkan med lokala elnätsbolag.	**RUFS 2050** Mål 1: En tillgänglig region med god livsmiljö. Mål 4: En resurseffektiv och resilient region.	Ett kunskapsunderlag med goda exempel för att påvisa elnätets behov i den fysiska planeringen.	**Kort sikt:** Stärka kommunernas kompetens om elförsörjning i fysisk planering. **Medellång sikt;** Fokus på elförsörjningen som planeringsfråga och förkorta ledtiderna. **Lång sikt:** Effektivisera planering- och tillståndsprocesser.

1.2.2 Kommersiell service

Arbetet med att främja tillgänglighet till kommersiell och offentlig service i hela Stockholms län samordnas i det Regionala Serviceprogrammet 2014–2021. Serviceprogrammet bidrar till att bevara och utveckla tillgängligheten till service för invånare och näringsliv på landsbygden och i skärgården i syfte att skapa attraktiva platser att leva, bo och verka i. De prioriterade insatsområdena i serviceprogrammet för Stockholmsregionen är tillgänglighet till dagligvaror, drivmedel, grundläggande betaltjänster samt samordnade lösningar för kommersiell och offentlig service. Totalt har cirka fem miljoner kronor betalats ut under 2021 för att främja kommersiell service. Fokus för insatserna i programmet 2021 har varit att fördela det särskilda driftstödet till länets dagligvarubutiker i sårbara och utsatta områden. Ett samverkansforum kring arbetet med kommersiell service har etablerats tillsammans med Länsstyrelsen Stockholm och länets kommuner och planering för nytt Regionalt Serviceprogram för 2022–2030 har påbörjats.

Namn på insats och kort beskrivning	*Mål*	*Resultat i form av prestationer*	*Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt*
Fördelning av driftstöd till butiker på landsbygd och skärgård.	Driftstödet bidrar till insatsområde 3 i Landsbygds- och skärgårdsstrategin: Stärka det lokala näringslivet, **RUFS 2050** Mål 3: En ledande tillväxt- och kunskapsregion.	27 butiker har fördelats driftstöd.	**Kort sikt:** Stödja lanthandlare och därmed bromsa butiksavvecklingen på landsbygderna och i skärgårdssamhällena **Medellång sikt:** Butiker och service har öppet och verksamheter bidrar till god servicenivå för invånare inom rimliga avstånd i hela länet. **Lång sikt:** Skapa förutsättningar för bofasta, företag och besökare att bo och verka

1.2.3 Tidigare insatser inom ramen för arbetet med likvärdiga möjligheter till boende, arbete och välfärd som har gett resultat under året

Namn på insats och kort beskrivning	*Vilka resultat har uppnåtts?* ***Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning.***
Bidra till genomförande av den rumsliga inriktningen och plankartan i RUFS 2050.	Projektet "Synliggöra och kommunicera de regionala prioriteringarna" i RUFS 2050 har resulterat i ökad förståelse för hur Region Stockholms olika verksamheter bidrar i sin löpande verksamhet till ett genomförande av planens prioriteringar och hur detta kan växlas upp. Exempel på insatser som bidrar till de regionala prioriteringarna i RUFS 2050 och därmed till *Attraktiva miljöer och tillgänglighet* är utbyggnaden av nya tunnelbanan, Kollektivtrafikplan för Stockholms län, framtagande av länsplan för regional transportinfrastruktur, regional samverkan för att ta fram En regional folkhälsopolicy, regional samverkan för att ta fram en masshanteringsplan, Hållbarhetsstrategi för Region Stockholm mm.
Öka bostadsbyggandet- mål och delmål RUFS 2050	Ny kunskap har tagits fram om hinder för bostadsbyggandet, lokala bostadsmarknader, rörlighet på bostadsmarknaden och hushållens möjligheter att efterfråga bostäder. Kunskapen har bidragit till en starkare regional samsyn och samverkan, som skapat förutsättning för att en Bostadspolitiska överenskommelsen kunnat träffats under 2021 mellan Tillväxt- och regionplanenämnden, Stockholms stad och Storsthlm.
Åtgärdsvalstudier (ÅVS) för transportnätet	Genomförandet av i olika åtgärdsvalstudier för transportnätet (ÅVS) och deltagande i åtgärdsvalsstudier som Trafikverket ansvarar för, skapar förutsättning för att nå regionalt uppsatta mål om bland annat attraktivitet och tillgänglighet. Genomförda ÅVS:er är ett underlag för prioriterade objekt i länsplan för transportinfrastrukturen och för nationell infrastrukturplan.

1.3 Kompetensförsörjning och kompetensutveckling i hela landet

1.3.1 Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Ange vilka prioriteringar inom det strategiska området kompetensförsörjning och kompetensutveckling som ni har arbetat med under året.
Väl fungerande infrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande: Ja ☒ Nej ☐
Utvecklat regionalt kompetensförsörjningsarbete: Ja ☒ Nej ☐

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling har bedrivits under året.*
  I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.
  Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

Region Stockholm implementerade i april 2021 samverkansplattformen Kompetensarena Stockholm (arenan) i ordinarie verksamhet. Arenan är en del i Region Stockholms strategiska arbete med regional kompetensförsörjning, arbetsmarknad och integration. Arenan syftar till att skapa ett systematiskt arbetssätt för samverkan kring matchning i hela regionen samt att matcha branschbehov mot utbildningsutbud.
Kompetensarena Stockholm är en övergripande struktur för samverkan och dialog som drivs av Region Stockholm. Arenan leds av ett regionalt kompetensråd sammansatt av politiker från regionen och kommuner samt representanter från statliga myndigheter tex Länsstyrelsen, Arbetsförmedlingen, Skolverket och lärosäten såsom KTH, Stockholms universitet, Södertörns högskola samt andra aktörer tex: Storsthlm, LO, Svenskt Näringsliv, TCO, Företagarna, Stockholms Handelskammare med flera. Kompetensarena Stockholm har en samordningsfunktion och en beredningsgrupp och tar hänsyn till länets olika inomregionala förutsättningar.

- *Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande.*

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling har bidragit till att möta samhällsutmaningarna och ta till vara möjligheterna med demografiska förändringar, globalisering, miljöproblem och klimatförändringar, socioekonomi och sammanhållning samt teknisk utveckling.*

Det regionala kompetensrådet ska skapa samsyn och peka ut prioriterade områden för gemensamma insatser samt ge uppdrag inom kompetensförsörjning. Uppdragen har bland annat handlat om att utveckla en analys- och prognosmodell och en genomförandeplan med insatser som möter regionens utmaningar. Det kan till exempel innebära att mobilisera intressenter inför utlysningar av EU-medel för att stärka utvecklingen inom prioriterade områden. I arenan ingår även branschspecifika regionala kompetensråd inom exempelvis branscherna; bygg, besöksnäring, handel, vård- och omsorg, transport, industri och service.

Region Stockholm har tagit initiativ till flera insatser för fordonsindustrins omställning. Fordonsindustrin är en viktig näring och en stor del av industrin finns i regionen. Industrin genomgår en snabb och omfattande omställning kopplad till klimatmålen och en snabb teknisk utveckling. För att lyckas krävs bland annat kompetensskifte inom flera ämnesområden och på olika nivåer. Med anledning av detta är Region Stockholm projektägare till Fordonsdalen Stockholm och Fordonsdalen React samt samverkanspart i Fordonsdalens forskarskola. Ett nära samarbete har också inletts med KTH för att stötta industrins snabba behov i kompetensomställning.

1.3.2 Mål för kompetensförsörjningsarbetet

Region Stockholms arbete med kompetensförsörjning styrs av målet i RUFS 2050 om en öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region. Kompetensförsörjningsarbetet utgår från den regionala prioriteringen: Ta tillvara kompetensen och underlätta matchningen på arbetsmarknaden. Arbetet med de regionala prioriteringarna följs upp i den årliga uppföljningen.

- *Har ni en politiskt fastställd strategi och/eller handlingsplan specifikt för kompetensförsörjning? Ja ☐ Nej ☒*

Region Stockholm har ingen specifik strategi för kompetensförsörjning. I näringslivs- och tillväxtstrategin för Stockholmsregionen är kompetensförsörjning fastslaget som ett av fyra strategiska inriktningsområden. Implementering av insatserna inom kompetensförsörjning har påbörjats.

1.3.3 Insatser utifrån framtagna analyser och prognoser

Inom ramen för Kompetensarena Stockholm har arbetet med analyser och prognoser resulterat i en analys- och prognosmodell. Modellen utgår från SCB:s Trender och prognoser och tar fasta på underskott och överskott inom olika yrkeskategorier och utbildningsformer. Inom kompetensförsörjningsarbetet används analyserna och prognoserna som kunskapsunderlag för Stockholmsregionens aktörer. Analys- och prognosmodellen har även testats i branschspecifika regionala kompetensråd inom branscherna; bygg, besöksnäring, handel, transport och industri. Inom Kompetensarena Stockholms samordningsfunktion finns det en analysgrupp med representanter från Region Stockholm, Arbetsförmedlingen och Stockholms stad som tillsammans driver arbetet framåt. I övrigt har samverkan skett med övriga aktörer som ingår i Kompetensarena Stockholm.

1.3.4 Validering på regional nivå

Region Stockholm har fortsatt arbetet med att etablera effektiva strukturer för validering i Stockholms län. Region Stockholm ingår i likhet med övriga regioner i ESF-projektet Valideringslyft där Myndigheten för yrkeshögskolan är projektägare. Exempel på insatser som utvecklats är en valideringssida på Region Stockholms webb, en workshop om branschvalideringsmodeller och ett utökat samarbete med Vård- och omsorgscollege. Valideringsområdet är integrerat i Kompetensarena Stockholm.

1.3.5 Regionalt yrkesvux inom kommunal vuxenutbildning

Arbetet med regionalt yrkesvux har under 2021 skett inom ramen för Kompetensarena Stockholm. Analys- och prognosmodellen har använts som underlag i dialog om planering och dimensionering av kommunal yrkesinriktad vuxenutbildning. Region Stockholm har genomfört ett samråd om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning har genomförts och uppföljande dialoger med länets alla kommuner, Arbetsförmedlingen och branschorganisationer.

Involverade parter har uttryckt att dessa dialoger och samråd fyller en viktig funktion och lyfter särskilt vikten av branschers delaktighet för att visa arbetsmarknaden och skapa ökad attraktion till bristyrkesutbildningar och att kvalitet i utbildningarna motsvarar bransch och kompetenskrav. Kompetensarenan har tagit fram en genomförandeplan under året med tio insatser. Utöver detta görs insatser för att skapa systematiska dialoger mellan branscher och studie-och yrkesvägledare, utarbeta koncept för att exponera olika branscher på event, en regiongemensam utbildningsinsats riktad mot ändamålsenliga branscher, etablera Teknikcollege samt insatser som är riktade direkt mot yrkesvux. Det är viktigt att fortsätta utveckla samverkan kring insatser som sprider kunskap och intresse för yrkesutbildningar och skapa en ökad medvetenhet om vilka yrken dessa kan leda till.

1.3.6 Etablering av lärcentrum

Region Stockholm har under året haft samråd med tre kommuner; Nynäshamn, Upplands-Bro och Norrtälje kommun, om etablering av lärcentrum. Samrådet har ägt rum inför ansökningar om statsbidrag för etablering av lärcentrum enligt Förordning (2017:1303).

1.3.7 Insatser – kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Namn på insats och kort beskrivning	*Mål*	*Resultat i form av prestationer*	*Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt*
Fyra regionala branschspecifika kompetensråd Insatsen fokuserar på att förbättra anställningsbarheten**.** Detta uppnås genom att kvaliteten i yrkesutbildningar bättre ska svara upp mot arbetsmarknadens krav. Attraktiviteten i val av yrkesutbildning är ett viktigt fokusområde.	**RUFS 2050** Mål 2: En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region.	Insatsen inkluderar ett 40-tal organisationer, kommuner och myndigheter som arbetar med kompetensförsörjning.	**Kort sikt:** Skapar trygghet bland regionala kompetensförsörjningsaktörer **Medellång sikt:** Insatsen bidrar till högre grad av regional stabilitet i kompetensförsörjningsarbetet **Lång sikt:** Ledtiderna mellan avslutad av yrkesutbildning och inträde på arbetsmarknaden förkortas.
Fordonsdalens forskarskola Förstudiemedel från ERUF under 2021. Samverkansprojekt mellan KTH och Region Stockholm. Syftet är att ge ett förslag till pilotprojekt som via en multidisciplinär ansats med industridoktorander från olika företag och organisationer verksamma i olika fält men med ett gemensamt mål kan bidra till att öka omställningsförmågan hos de deltagande företagen, särskilt små och medelstora företag (SMF). Fordonsdalens forskarskola ska bidra till att påskynda fordonsindustrins transformation.	**RUFS 2050** Mål 3: En ledande tillväxt- och kunskapsregion.	Förstudien ska föreslå en struktur och finansieringsform för genomförande.	**Kort sikt:** Undersöka förutsättningarna för en etablering av Fordonsdalens Forskarskola. Resultera i en ansökan om ett genomförandeprojekt. **Medellång sikt:** Genomfört ett pilotprojekt i regionen som bidragit till att påskynda fordonsindustrins transformation. **Lång sikt:** Bidra till att skapa strukturella förutsättningar för en långsiktig och hållbar tillväxt av fordonsindustrin. På sikt etableras en långsiktig forskarskola med möjlighet till nationell uppskalning.
Fordonsdalen React Samarbetsprojekt för att stärka regionala fordonsindustrins omställningsförmåga.	**RUFS 2050** Mål 3: En ledande tillväxt- och kunskapsregion. Främja forskning och innovation för hållbara varor och tjänster, stärka utveckla små -och medelstora företags konkurrenskraft samt stärka och utveckla strategisk kompetensförsörjning.	Ett antal av regionens företag har stärkt sin omställningsförmåga genom kompetensanalys, kompetensplanering och att tillföra medarbetare ny kompetens.	**Kort sikt:** Utvecklat modeller för reskilling, företags omställningsförmåga (reskilling) och kompetensväxling som bidrar med ny kunskap och för regionens små-och medelstora företag. Minst 15 företag genomför en djupare omvärldsanalys och behovsanalys som tydliggör deras omställningsbehov samt utarbetar en plan med fokus på företagets kompetensförsörjning. KTH utvecklar modell för genomförande av anpassade företagsutbildningar samt

			utvecklar och genomför en anpassad pilotutbildning för företagen med digital och grön omställningen i fokus. **Medellångsikt:** Reskillingformatet sprids till fler företag i regionen och de regionala företagens kompetensförsörjning stärks. **Lång sikt:** Den gröna och digitala omställningen hos små-och medelstora företag inom regionens fordonsindustri har lett till ökad innovationskapacitet och stärkt konkurrenskraft.

1.3.8 Tidigare insatser inom ramen för arbetet med kompetensförsörjning och kompetensutveckling som har gett resultat under året

Namn på insats och kort beskrivning	*Vilka resultat har uppnåtts?* ***Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning.***
Tillgängliggöra prognoser om arbetsmarknadens rekryteringsbehov. I Kompetensarena Stockholms samordningsfunktion finns det en analysgrupp med representanter från Region Stockholm, Arbetsförmedlingen och Stockholms stad som driver arbetet framåt. I övrigt har samverkan skett med de andra aktörerna som ingår i Kompetensarena Stockholm. Arbetet har löpande stämts av i kompetensarenans beredningsgrupp.	Den framtagna analys- och prognosmodellen har bland annat använts som underlag till dialog om planering och dimensionering av kommunal yrkesinriktad vuxenutbildning. Ett formellt samråd enligt Förordning (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning har genomförts och ytterligare en uppföljande dialog mellan länets 26 kommuner, Region Stockholm, Arbetsförmedlingen samt ett 15-tal branschorganisationer har genomförts. Involverade parter har uttryckt att dessa dialoger/samråd fyller en viktig funktion och betydelsen av att branscher deltar för att visa arbetsmarknadens behov.
Utveckla branschdialog – ta fram modell för branschsamverkan och arbetsgivardialog. Modell för branschsamverkan, arbetsgivardialoger och samverkan med studie och yrkesvägledare och fem utvalda branscher: transport, besöksnäring, handel, industri och bygg bland annat för arbete med regiongemensamma utbildningsinsatser och för att tydliggöra och permanenta branschråden som en viktig del i regionens kompetensförsörjning.	Resultat 2021 är att etablera en struktur i kompetensråden utefter de riktlinjer som framtagits. I riktlinjerna finns allt från kallelser, protokoll till att förankra syftet som riktar sig mot anställningsbarhet, utbildningskvalitet och attraktion till att välja karriär i respektive kompetensrådsbransch. Ledord är anställningsbarhet, kvalitet i yrkesutbildning samt attraktion till bransch. Projektet pågår fram till maj 2024.
Regionalt forum - Stockholmsregionens kompetensråd Skapar samsyn och utifrån en övergripande nulägesanalys pekar ut prioriterade områden för gemensamma insatser inom kompetensförsörjning.	Tre råd har genomförts 2021. Överenskommelse om genomförandeplan med insatser samt om analys- och prognosmodell har träffats.
Utbildnings- och rekryteringsmässa Bazaren i digital form och med samarbete med Järvaveckan**.**	Målgruppen för Bazaren var utrikesfödda och ungdomar. Det resulterade i att flera gick vidare till utbildning eller arbete genom kontakter som de fick genom att besöka Bazarens utställare.

1.4 Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela landet

1.4.1 Innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande

- *Ange vilka prioriteringar inom det strategiska området innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande som ni har arbetat med under året.*

Omställning genom starka regionala innovationssystem och smart specialisering: Ja ☒ Nej ☐
En konkurrenskraftig, cirkulär och biobaserad samt klimat- och miljömässigt hållbar ekonomi: Ja ☒ Nej ☐
Tillvarata digitaliseringens möjligheter: Ja ☒ Nej ☐
Ett gott näringslivsklimat med goda ramvillkor och väl fungerande kapitalförsörjning: Ja ☒ Nej ☐
Internationalisering, investeringsfrämjande och ökad export: Ja ☒ Nej ☐

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

  I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.
  Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

Under året har fokus varit på strategiskt inriktningsarbete genom framtagandet av Stockholmsregionens näringslivs- och tillväxtstrategi (beslutades av regionfullmäktige den 8 juni 2021, RS 2020-0780, § 104.) Strategin innefattar även Stockholmsregionens forsknings- och innovationsstrategi för smart specialisering. Näringslivs- och tillväxtstrategin är en konkretisering av den regionala utvecklingsstrategin och dess strategiska inriktning för utveckling av länets näringslivs- och tillväxtarbete. Under året fastslogs även Life-science strategin (beslutades av regionfullmäktige den 8 juni 2021, RS 2019-0751 § 103). Life science-strategins mål och inriktning är vägledande för arbetet inom smart specialisering. Därutöver har även arbetet med den interna innovationsutvecklingen och innovationsarbetet för ett hållbart samhälle, intensifierats under året. Region Stockholm fördelar även ut medel till interna projekt där externa partners i vissa fall medverkar och resultaten från innovationsprojekten kan få externa konsekvenser.

En viktig del av det strategiska inriktningsarbetet är genomförandet av sammanhållningspolitiken genom strukturfonder. Inom näringslivs- och tillväxtområdet är Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) sammanhållningspolitikens främsta investeringsverktyg och Region Stockholm har under året på uppdrag av regeringen tagit fram ett förslag på operativt program för programperioden 2021 – 2027 i Stockholms län.

Sammantaget utgör ovan nämnda program och strategier avgörande prioriteringar i genomförandet av det regionala utvecklingsansvaret till stöd för innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande i hela Stockholmsregionen. Region Stockholm har i linje med dessa prioriteringar utvecklat arbetet med flernivåsamverkan och kontakten med Stockholmsregionens Europakontor.

De insatser som Region Stockholm arbetat med under året inom tillväxtområdet har bl. a riktats mot fordonsindustrin, Life science-sektorn och stöd för regional exportsamverkan genom exempelvis Sthlm Global som sedan i år operativt drivs av Almi företagspartner Stockholm Sörmland. Det samlade arbetet till stöd för Stockholmsregionens innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande bidrar till fortsatt stark konkurrenskraft och en hållbar tillväxt.

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande har bidragit till att möta samhällsutmaningarna och ta till vara möjligheterna med demografiska förändringar, globalisering, miljöproblem och klimatförändringar, socioekonomi och sammanhållning samt teknisk utveckling.*

Stockholmsregionen är Sveriges tillväxtmotor och ledande tillväxt-, kultur- och kunskapsregion med nästan en tredjedel av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP). Under året har flera insatser och satsningar skett exempelvis riktade mot fordonsindustrin och den industriella omställningen genom projektet Fordonsdalen, handlingsplaner har tagits fram inom arbetet med Life science-strategin, Region Stockholms interna innovationsarbete och Stockholm Life Tech ska stärka forsknings- och innovationsinfrastrukturen och göra den mer tillgänglig för länets företag. Därutöver har stöd till bl. a internationalisering av Stockholmsregionens näringsliv genomförts via affärsutvecklingscheckar.

- *Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande.*

Region Stockholm har ett geografiskt helhetsperspektiv i arbetet med innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande. Det har innefattat insatser och stöd till internationellt konkurrenskraftiga och forskningsförankrade branscher, som ofta återfinns i Stockholmsregionens mer urbana delar, och till områden med svagare forskningsförankring men av stor betydelse för Stockholmsregionens utveckling och tillväxt. Vidare omfattas även mindre företag inom branscher och näringar av stor lokal betydelse för utveckling, sysselsättning och tillväxt i Stockholmsregionens landsbygd och skärgård.

Befolkningsmässigt är Stockholmsregionen Sveriges tredje största landsbygdsregion och det är viktigt att utveckla samspelet mellan regionens urbana och rurala miljöer till stöd för arbetsmöjligheter, företagande och entreprenörskap i hela regionen. Eftersom utmaningar och möjligheter i Stockholmsregionens glesbefolkade delar skiljer sig från regionens mer urbana delar har specifika insatser för att minska avstånden mellan stad och landsbygd tagits fram inom ramen för Stockholmsregionens Landsbygds- och skärgårdsstrategi.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning	*Mål*	*Resultat i form av prestationer*	
Näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen Stockholmsregionen ska vara en ledande tillväxt- och kunskapsregion. Stockholm ska vara en öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region- för att realisera visionen, Europas mest attraktiva storstadsregion.	**RUFS 2050** Mål 3: Stockholmsregionen ska vara en ledande tillväxt- och kunskapsregion Mål 2: **Agenda 2030** Mål 1: Ingen fattigdom Mål 3: God hälsa och välbefinnande Mål 4: God utbildning Mål 5: Jämställdhet Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur Mål 10: Minskad ojämlikhet	Genomförandet av de strategiska inriktningsområdena sker genom handlingsplaner, genomförandeplaner och utvecklingsprojekt som tas fram tillsammans med regionens samverkansaktörer.	**Kort sikt:** Gemensam målbild för regionens aktörer. Handlingsplaner för utvecklingsprojekt och satsningar framtagna. **Medellång sikt:** Genomfört insatser och prioriterade satsningar inom strategins fyra inriktningsområden har gjort Stockholmsregionen mer resilient och robust vilket ytterligare förstärkt Stockholmsregionen som Sveriges ledande tillväxt- och

	Mål 11: Hållbara städer och samhällen Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion Mål 13: Ekosystem och biologisk mångfald.		kunskapsregion. **Lång sikt:** Genomförda insatser och prioriterade satsningar har befäst Stockholmsregionen som Europas konkurrenskraftigaste och mest innovativa region vilket bidrar till att realisera visionen Europas mest attraktiva storstadsregion.
Forsknings- och innovationsstrategi för smart specialisering	Förstärkt och utvecklad internationell konkurrenskraft inom Stockholmsregionens fyra prioriterade områden. Life science, vård och hälsa, IKT, tech och digitalisering, Industriell omställning genom hållbar produktion, Klimat- och miljösatsningar för hållbar stadsutveckling.	- God styrning av forsknings- och innovationsstrategin för smart specialisering i linje med EU-kommissionens sju kriterier etableras - Aktuell analys av utmaningarna för innovationsspridning och digitalisering tas fram. - Behöriga regionala institutioner eller organ som ansvarar för förvaltningen av strategin för smart specialisering identifieras - Entreprenörskapsprocess med fungerande samarbete mellan berörda parter etableras. - Nödvändiga åtgärder för att förbättra de regionala forskning- och innovationssystemen genomförs - Åtgärder för att stödja industriell omvandling påbörjas - Åtgärder för att stärka samarbete utanför Sverige på prioriterade områden som stöds av strategin för smart specialisering genomförs.	**Kort sikt:** Kunskap och medvetandegörande om smart specialisering stärkts både internt och externt. **Medellång sikt:** Mobiliserad och kapacitetsstark samverkanstruktur och entreprenörskapsprocess för smart specialisering har etablerats i Stockholmsregionen. **Lång sikt:** Genomförda åtgärder inom de fyra prioriterade inriktningsområdena har stärkt det regionala forsknings- och innovationssystemet samt den internationella konkurrenskraften inom prioriterade områden.
Life science-strategi för Stockholmsregionen. Stockholm 2025-en av världens fem ledande life science- regioner.	**RUFS 2050** Mål 3: Stockholmsregionen ska vara en ledande tillväxt- och kunskapsregion. **Agenda 2030:** Mål 3: God hälsa och välbefinnande Mål 5: Jämställdhet Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	Strategin kompletteras med handlingsplaner för att realisera strategins mål. Handlingsplanerna kopplas till mål samt tydliggör vem som ansvarar för respektive insats. Utvecklingsprojekt och genomförandeplaner tas fram tillsammans med berörda aktörer i regionen. Arbetet sker i nära samarbete med övriga regioner nationella aktörer och Region Stockholms Europakontor.	**Kort sikt:** Stärkt samarbete mellan regionens aktörer. Region Stockholm visar tydliga kontaktvägar till vården för kliniska prövningar och tillgång på vård- och omsorgsdata **Medellång sikt:** Tillväxt och utveckling av företag inom Life science. **Lång sikt:** Ökad kvalitet och effektivitet i hälso- och sjukvård och omsorg.

Fordonsdalen Region Stockholm har i samarbete med KTH och Kista Science City och med finansiering av ERUF tagit initiativ till en rad insatser för att stötta fordonsindustrins gröna och tekniska omställning.	Möter tydligt regionens utmaningar om att vara en internationellt ledande storstadsregion i en växande global konkurrens samt möjliggöra ökad tillgänglighet och ekonomisk tillväxt. **RUFS 2050** Mål 3: Stockholmsregionen vara en ledande tillväxt- och kunskapsregion.	-Kartläggning av regionens små- och medelstora företag inom fordonsindustrin är publicerad och presenterad vid ett flertal tillfällen. Utgångspunkten är en omvärldsanalys av förändringar i transportsystemet och fordonsindustrin samt genomförda djupintervjuer med representanter för 24 företag i regionen. I rapporten presenteras förslag till åtgärder som syftar till att företagen skall kunna fortsatt vara konkurrenskraftiga år 2030. - Kartläggning av regionens små och medelstora företag inom IT-branschen. Kartläggningen beskriver hur IT och Telekombranschen ser ut i Stockholmsregionen samt vilka IT-trender som kopplar till fordonsindustrin och transportsystemet och dess förändring Etableringen av ett regionalt samarbete för lyfta upp regionens industri på en högre agenda och mobilisera aktörer för gemensamma insatser -Initierat och driver kompetensomställningsinsatser med KTH -Initierat och drivet insatser inom test och demonstrationer med Kista Science City.	**Kort sikt**: Utveckla användbara modeller för reskilling och kompetensväxling Facilitera test och demonstrationer så att ett antal företag får möjlighet att testa och demonstrera lösningar som kan bidra till ett mer hållbartransportsystem Öka insikten om regionala fordonsindustrins betydelse och utmaningar på olika nivåer. Påverka politiska och industriella beslut. Mobilisera regionens aktörer (industri, akademi och politik), Stärkt samverkan mellan Stockholmsregionen, ÖMS och andra regioner. **Medellång sikt:** Tillgängliggöra och bidra till test/demonstrationer Koppla ihop isolerade och konkurrerande forskningsöar Möjliggöra nya samarbeten i ekosystemet (ICT och fordonsindustrin) Skapa stödstrukturer regionalt och få ett långsiktigt ägarskap i frågorna regionalt **Lång sikt:** Utveckla fordonsindustrin i regionen samt säkra dess tillväxt och internationella konkurrenskraft. Del i klimat-och och digitala omställningen.
Regional Digitaliserings-koordinator	**ERUF 2021–2027** Mål 1: En smartare och konkurrenskraftigare Stockholmsregion genom transformering av idéer till innovationer, tillväxt av innovativa företag, väl fungerande företags- och innovationsfrämjande system med tydliga roller och långsiktig finansiering, fortsatt digitalisering och tillgång till kompetens.	En rapport om företagens digitala resa under pandemin. Rapporten visar på exempel på de utmaningar, möjligheter och begränsningar som små företag i länet tampas med. -sammanställt information från befintliga rapporter och studier om små företags påverkan av pandemin och digitalisering. -intervjuat företagsfrämjare från RISE, Teknikföretagen, Vinnova, Cedeo, Skärgårdsföretagarna, Företagarna, Lean-centrum KTH,	**Kort sikt:** Ökad kunskapen om möjligheterna för företagens digitalisering har ökat och en förstärkt samverkan har påbörjats. **Medellång sikt:** Företagen ökar digitalisering genom: -Effektivisering av befintlig verksamhet

	RUFS 2050 Mål 3: En ledande tillväxt- och kunskapsregion 2050.	Södertälje Science Park, Almi, Mälardalens Högskola, Visita Resultat: - Ökad kunskap om små företags digitalisering i Stockholms län - Nya kontakter med främjandeaktörer i länet - Kommunikationsmaterial för mobiliseringsarbete i länet	-affärsutveckling genom nya digitala eller utvecklade produkter/ tjänster/affärsmodeller/ värdeerbjudanden **Lång sikt:** Framgångsrik digital transformation hos företagen är en viktig byggsten i näringslivets konkurrenskraft och tillväxt i Stockholmsregionen.
Stockholm Life Tech Regionalfondsprojekt	Projektet är sammankopplat med arbetet som pågår inom Life Science strategin och handlingsplaner. Syftet är att öka en hållbar tillväxt hos regionens små och medelstora företag (SME) inom life science sektorn genom ett attraktivt, transparent och känt erbjudande för nyttjande av regionens forsknings- och innovationsinfrastrukturer. **Agenda 2030** Mål 4: God utbildning Mål 5: Jämställdhet Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur Mål 11: Hållbara städer och samhällen Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion	-Arbetet sker i en nära samverkan mellan bland andra processledare inom projektet, angränsande projekt, utpekade pilot-FoIler, SMEer samt experter inom exempelvis juridik. -Metodrapport hösten 2021 – dokumentet beskriver hur arbetet gått till och vilka strategiska överväganden som gjorts vid utvecklandet av lösningarna. -FoII-handbok – Den första versionen av handbok till FoIler om hur goda förutsättningar för samarbeten med SMEer skapas. -SME-guide – Framtagen guide till SMEer för att skapa goda förutsättningar för samarbeten med FoIler	**Kort sikt:** -SME-guiden och Follhandboken är projektleveranser och utgör delar av skalbar samverkansmodell -Accelererad tillväxt hos små-och medelstora företag inom life science. **Medellång sikt och lång sikt:** Tillgängliggjorda laboratorier, forsknings-och innovationsinfrastruktur i och kring de två starka life science-miljöerna: Hagastaden och Flemingsberg.
STHL Life Scale-Up Regionalfondsprojekt	**ERUF 2021–2027** Mål 1: En smartare och konkurrenskraftigare Stockholmsregion-Genom transformering av idéer till innovationer, tillväxt av innovativa företag, välfungerande företags- och innovationsfrämjande system med tydliga roller och långsiktig finansiering, fortsatt digitalisering och tillgång till kompetens.	I projektet skapas en process där Region Stockholms behov presenteras för företag. Projektet har tagit fram en effektiv process ”En väg in” för att matcha innovativa företags förfrågningar med Region Stockholms personal. En del av processen består av en checklista "Hitta rätt för företag" som informerar bolagen om Region Stockholms regler och rutiner vid samarbeten. Projektet har genomfört en utlysning och tilldelat 5 SME inom Life Science sektorn 12 miljoner i bidrag. Bolagen har själva medfinansierat med lika mycket. Bolagen coachas av affärscoacher på KI Innovations AB under projekttiden.	**Kort sikt:** Region Stockholms behov/ trender presenteras digitalt för företag och inspirerar företag att ta fram nya produkter och tjänster utifrån verksamheternas behov. **Medellång sikt:** Bolag som har behov av att få kontakt med Region Stockholms olika verksamheter ska få kontakt inom 5 arbetsdagar. Skapar ökad konkurrenskraft. **Lång sikt:** Innovatörer i Stockholms- regionen tar sin idé eller forskningsresultat till en produkt eller tjänst och starta ett företag.
Interreg Europé projektet Cohes3ion	Projektet bidrar till implementering av ”Forsknings- och innovationsstrategi för smart specialisering S3”	Under året har behov enligt modellen Smart Territorial Mapping (STM) identifierats. Vidare har goda exempel och lärande avseende både insatser och policys inhämtas från såväl Stockholms regionala aktörer som från andra deltagande regioner i projektet som exempelvis Digital Leaders Network i Limerick (Irland),	**Kort sikt:** Genomfört framtagen RAP och dess tre insatsområden **Medellång sikt:** Cohes3ion har bidragit till:

		Forskningsinsitutet Orkestras (Spanien), Offentliga bolaget Fincalabria (Italien), SBRI Center in Wales (UK), Calabria Europe (Italien). Sammantaget låg dessa insatser till grund för projektets Region Action Plan (RAP) som slutfördes under 2021.	- öka kompetensen om smart specialisering som ett viktigt verktyg för regional utveckling, - initiera mobilisering och kapacitetsuppbyggnad inom 3 prioriterade områden för smart specialisering, - insatser för en god styrning av smart specialisering, **Lång sikt:** Cohes3ion har bidragit till genomförandet av Stockholmsregionens strategi för smart specialisering och stärkt regionens internationella konkurrenskraft.
Landsbygd- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen	Strategins fyra insatsområden samspelar med de fyra långsiktiga målen i regionplanen – RUFS 2050. Insatsområdena är: förbättra tillgängligheten, utveckla attraktiva och livskraftiga lokalsamhällen, stärk det lokala näringslivet samt utveckla natur-, kultur- och rekreationsvärden.	Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen ska genomföras med tydliga och mätbara mål och i dialog med berörda aktörer. Det har resulterat i ett handlingsprogram för landsbygds- och skärgårdsstrategin med syfte att stärka möjligheterna att bo och verka i Stockholmsregionens landsbygd och skärgård	**Kort sikt:** Ta fram handlingsprogram. **Lång sikt:** Genomföra aktiviteterna i handlingsprogrammet och ta fram ett nytt handlingsprogram som ska börja gälla för 2023.
Besök framtiden I det EU finansierade samverkansprojektet Besök framtiden arbetar Region Stockholm tillsammans med Almi Företagspartner Stockholm Sörmland med att stödja små-och medelstora företag inom besöksnäringen**.**	**RUFS 2050** Mål 3: En ledande tillväxt och kunskapsregion Nationella regionalfonds-programmet: Insatsområde 2: Öka små och medelstora företags konkurrenskraft	Delmål för projektet -Totalt 55 företag har fått behovsanpassad hållbar affärsutveckling för omställning, innovation och långsiktig tillväxt inom besöksnäringen i Stockholms län samt ökade kunskaper inom utveckling av sitt företagande. -Totalt 32 företag har genomgått ett affärsutvecklingsprogram/ innovationsprogram	**Kort sikt:** Bidra till att företagen inom besöksnäringen överlever effekterna av Coronapandemin och står rustade för perioden efter genom att erbjuda anpassad affärsrådgivning för omställning och innovation ur krisen. **Medellång sikt:** Projektets mål är att genom affärsrådgivande insatser specifikt riktade till besöksnäringen i Stockholms län bidra till att bibehålla och ställa om befintliga företag inom besöksnäringen som är drabbade av Coronapandemins negativa effekter på branschen. **Lång sikt:** Stärker det företagsfrämjande systemets kunskap om besöksnäringen.

1.4.2 Tidigare insatser inom ramen för arbetet med innovation och förnyelse samt entreprenörskap och företagande som har gett resultat under året

Namn på insats och kort beskrivning	*Vilka resultat har uppnåtts?* ***Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning.***
Besök framtiden EU- finansierat samverkansprojektet Region Stockholm arbetar tillsammans med Almi Företagspartner Stockholm Sörmland med att stödja små-och medelstora företag inom besöksnäringen.	Med start 2020 anpassade projektet modeller, metoder och verktyg för besöksnäringen. Affärsrådgivning inom projektet är därför helt anpassade till besöksnäringen och dess specifika behov. Arbetet är en del av kunskapsöverföringen mellan Almi och Region Stockholm som bidrar till anpassat stöd till företagen samt bättre kunskap om besöksnäringen hos främjandesystemet. Arbetet resulterade i behovsanpassad rådgivning för företag inom besöksnäringen med start 2021. Inom projektet har företag inom besöksnäringen tagit del av rådgivningen.
Tomorrow´s food travel 2021	Tomorrow´s food travel genomfördes i Stockholm 2021. Konferensen arrangeras av Visit Sweden som huvudarrangör i samverkan med Visit Stockholm och Region Stockholm. Konferensen bidrog till att en mötesplats för företag och organisationer samt kunskapsutbyte och nätverkande inom måltidsturism. Vidare lyftes branschens viktiga arbete med hållbarhet samt tankar kring tradition och innovation för aktörer i måltidsbranschen.
Forum för naturturism 2021	Forum för Naturturism arrangeras av Naturturismföretagen och är ett årligt mötesforum för natur- och ekoturismföretagare i hela Sverige, med fokus på kunskapsutveckling, information och erfarenhetsutbyte. Under 2021 arrangerades konferensen i Stockholm i samverkan med Visit Stockholm. Konferensen skapade en mötesplats för företag och organisationer och inspirerade till en alltmer hållbar utveckling av branschen.
Stockholm Archipelago Långsiktig regional samverkan med syfte att skapa förutsättningar för en starkare besöksnäring i Stockholms skärgård, året runt, med inriktningen internationell marknadsföring och exportinriktad lokal destinationsutveckling.	Samverkan har medfört fortsatt arbete inom ramen för prioriterat arbete. Med anledning av pandemin har de internationella besökarna minskat. Under 2021 arbetade Stockholm Archipelago utifrån en fördelning på 80% nationell marknad och 20% internationell marknad. Det internationella arbetet bestod av att upprätthålla internationella kontakter och medverka i två internationella, digitala mässor. Även om fokus lades på den nationella marknaden och ”hemester” syftar arbetet till exportmognad och att lägga en bra grund för 2022. Vidare har samverkan initierat utvecklingsprojekt för att stödja besöksnäringen under pågående pandemi och att företagen står stärkta efter pandemin.
Connect Sweden Samverkansprojekt (startade 2013) som arbetar för att stärka Stockholms internationella flygförbindelser.	Fortsatt arbete i att stärka Stockholms internationella flygförbindelser kan näringslivets behov av tillgång till viktiga internationella export- och samarbetsmarknader mötas, tillväxten i internationell turism främjas och möjligheterna att attrahera internationell arbetskraft och viktiga utländska investeringar förbättras. Sammantaget bidrar man därigenom till att understödja och möjliggöra Stockholmsregionens samt övriga Sveriges tillväxt. I Stockholms fall inträffar flera utökade satsningar på Arlanda, där operatörer utökar sin kapacitet och där flygplatsen kommer att utgöra nyetablerad bas för flera flygbolag.
Baltic Sea Commission och CPMR Stärka Region Stockholms arbete med hållbar turism på EU-nivå.	Region Stockholm har genom sitt medlemskap i CPMR, BSC lyft utmaningar för hållbar turism i regionen in i det internationella nätverket. Detta har gjorts bland annat genom inspel till EU kommissionen, genom enkäten Tourism Transition Paper. Syfte är att lyfta Region Stockholms utmaningar upp till EU för frågor gällande hållbar turism. Region Stockholm har även deltagit i eventet som Intergrupp för Seas, Rivers, Islands and Coastal Areas Intergroup (SEArika) där hållbar turism har diskuterats med närvarande EU-parlamentariker.

1.5 Tillgänglighet i hela landet genom digital kommunikation och transportsystemet

1.5.1 Tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet

Ange vilka prioriteringar inom det strategiska området tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet som ni har arbetat med under året.

Förbättrad tillgång till snabbt bredband och ökad digital användning: Ja ☒ Nej ☐

Tillgänglighet genom hållbara transportsystem: Ja ☒ Nej ☐

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

Region Stockholm samverkar med Storsthlm i digitala kommunikationsfrågor. En av huvudfrågorna 2021 har varit att undersöka möjligheterna att inom offentlig sektor arbeta med öppna data i Stockholmsregionen. Region Stockholm har dialog med Länsstyrelsen om bland annat digitaliseringsprojekt riktade mot civilsamhället, tex gällande äldres digitala användande.

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet har bidragit till att möta samhällsutmaningarna och ta till vara möjligheterna med demografiska förändringar, globalisering, miljöproblem och klimatförändringar, socioekonomi och sammanhållning samt teknisk utveckling.*

Region Stockholm jobbar både internt och tillsammans med externa aktörer för att uppfylla sitt uppdrag och hantera samhällsutmaningar, på lokal, regional, nationell samt internationell nivå. Regionen har mål om att interna verksamheter ska vara utsläppsneutrala och samverkan med andra offentliga aktörer och näringsliv pågår för att utveckla tekniska lösningar i klimatomställningen.

- *Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet. Med territoriella perspektiv avses hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns-, och landsgränser.*

Inom ramen för arbetet med länsplanen för regional transportinfrastruktur finns en etablerad samverkan med länets kommuner och med andra aktörer som tex Trafikverket. Ett pågående arbete är utbyggnaden av tunnelbanan till nya områden för att ombesörja dessa med elektrifierad och mer effektiv kollektivtrafik. För att binda samman Oslo och Stockholm står Region Stockholm sedan ett par år bakom initiativet att bygga ut en snabbare järnväg mellan huvudstäderna i projektet Oslo-Stockholm 2.55. Det syftar till att minska klimatpåverkan och koppla samman arbetsmarknadsregionerna ytterligare. I samverkansprojektet ArcGate deltar regionen och tre finska kommuner med att utveckla tillgängligheten i skärgårdarna.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning	*Må*	*Resultat i form av prestationer*	*Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt*
ArcGate (Central Baltic/1:1) Innovative Service Points for Maritime Tourists ArcGate är ett kombinerat investerings- och utvecklingsprojekt som syftar till att höja servicenivån och förenkla resandet i skärgården.	**RUFS 2050** Mål 3: En ledande tillväxt- och kunskapsregion Delmål 2030: tillgång till snabbt bredband Agenda 2030: Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.	Utveckla digitala tidtabellsdata digitala infotavlor och laddningsmoduler. Ökad användning av kollektivtrafik och cykelturismen.	**Kort sikt:** Den digitala trafikinformation ersätter tryckta A5 tabeller och presenteras i ett mer tillgängligt format med realtidsinformation, störningsinformation, anslutande trafik och med texter på svenska/engelska. **Medellång sikt:** Förenklar resandet till skärgården. Lättare att skapa en sammanhängande grön resekedja med pendel-buss-båt från innerstan. **Lång sikt:** Infrastrukturen gör att kollektivtrafik servicen på dessa platser går att likställa med dem i urban miljö vilket gör skärgården till en mer attraktiv plats att bo och resa i.
Elektrifieringslöftet Region Stockholm ingår Elektrifieringslöftet som leds av den nationella elektrifieringskommissionen och syftar till att påskynda elektrifieringen av transportsektorn i länet.	**RUFS 2050,** Mål 4: En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp. Agenda 2030: Mål 11: Hållbara städer och samhällen Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.	Arbetet inleddes under 2021 och håller på att formaliseras utifrån inledande diskussioner med aktörsgruppen.	**Kort sikt:** Fokus på att skapa förutsättningar för att söka medel för regionala elektrifieringspiloter **På medellång sikt:** Ökad elektrifiering av transportsektorn i Stockholmsregionen. **Lång sikt:** Uppnå miljömålen
Regional cykelplan Planen är framtagen i nära samverkan med kommuner och Trafikverket för att ge förutsättningar för en regionalt sammanhållen planering för cykling.	**RUFS 2050** Mål 4:”En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp”, med fokus på delmål 3 ”… minst 70 % av alla resor inom länet ska ske med gång, *cykel* och kollektivtrafik, och *cykelandelen* ska vara 20 %...” **Agenda 2030:** Mål 3: God hälsa och välbefinnande Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur Mål 10: Minskad ojämlikhet Mål 11: Hållbara städer och samhällen Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald	**Genomförandet** av cykelplanen **Koordinerande** funktion, nätverksträffar med länets väghållare – kommuner och Trafikverket. **Cykelbokslut –** årlig uppföljning om hur cyklingen har utvecklats och cyklingens förutsättningar (infra/stråk, drift och underhållning). **Årets cykelprestation** – lyfter cykelfrågan. ”Alla” aktörer kan vinna, men kommuner hittills.	**På kort sikt:** Koordinerad regional cykelplanering, pekar ut regionala cykelstråk. Lyfta cykelfrågan/opinionspåverkande **På medellång sikt:** Utbyggd regional cykelinfrastruktur Ökad attraktivitet Ökad andel cyklande Ökad folkhälsa Minskade utsläpp/buller/trafik **Lång sikt:** Ökad andel cyklande Ökad folkhälsa Minskade utsläpp/buller/trafik

Fossilfria fartyg i kollektivtrafiken För att fartygsflottan ska bli klimatneutral pågår arbeten i parallella spår. Det ena handlar om en kontinuerlig utfasning av fossila bränslen. Det andra handlar om en större utredning kopplat till tonnage och drivmedel och som kommer att pågå under hela 2022.	**RUFS 2050** Mål 4 ”En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp” Tillhörande Klimatfärdplan 2050: Finns ett antal åtgärder för att åstadkomma minskad bränsleanvändning inom sjötrafiken **Agenda 2030:** Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur Mål 11: Hållbara städer och samhällen Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.	Strategisk nivå - En sjötrafikutredning som är en översiktsplan för sjötrafiken pågår och ska beslutas nästa år. Operativ nivå - Trafikförvaltningen arbetar med att köpa in och ersätta fossila bränslet - Pågår inventering kopplat till infrastrukturen för att anpassa verksamheten till fossilfrihet. Pågående dialog med kommuner och bryggägare om eventuell eldrift av fartyg och var tillhörande laddinfrastruktur ska etableras.	**På kort sikt:** Fortsätta fasa ut fossila bränslen Ökad kunskap om alternativa lösningar för ny flotta och tillhörande infrastruktur **På medellång sikt:** Investera i ny fartygsflotta baserat på förslag som bidrar till att nå klimatmålen Fortsatt fasa ut fossila bränslen Bidra till hållbar turism **Lång sikt:** Uppnå klimatmålen
Länsplan för regional transportinfrastruktur Länsplanen beskriver hur statliga investeringar i infrastruktur ska fördelas i det regionala transportsystemet. Den omfattar investeringar i länets statliga vägar, medfinansiering till kollektivtrafiksatsningar och medfinansiering av åtgärder på kommunalt vägnät som rör miljö, trafiksäkerhet, cykeltrafik och gångtrafik. I förslag till länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län 2022–2033 är den totala ramen för ovan nämnda investeringar 10,1 miljarder kronor.	**RUFS 2050** Mål 1 ”En tillgång region med god livsmiljö” och Mål 4 ”En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp” **Agenda 2030:** Mål 3: God hälsa och välbefinnande Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur Mål 10: Minskad ojämlikhet Mål 11: Hållbara städer och samhällen Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald	Länsplanens totala ram 10,1 miljarder, namngivna objekt samt åtgärdsområden sammanräknat fördelas enligt följande; - 52 procent till kollektivtrafikåtgärder (medfinansiering samt åtgärdsområde kollektivtrafik) - 30 procent till vägtrafik exklusive kollektivtrafik (åtgärdsområden och väginvesteringar, där investeringen inte är en tydlig kollektivtrafikåtgärd samt) - 18 procent till cykelinfrastruktur (namngivna objekt samt åtgärdsområde cykel)	**På kort sikt:** Mer medfinansiering till kommuner för investeringar av hållbara transporter **På medellång sikt:** Satsningar på kollektivtrafik och cykel samt åtgärder för att minimera trängsel **Lång sikt:** Ökat antal resenärer med hållbara trafikslag. Ökad folkhälsa, RUFS mål om cykelandelar samt andel kollektivtrafikresenärer uppnås Hög tillgänglighet med kapacitetsstark kollektivtrafik

1.5.2 Bredbandsutbyggnad

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med att främja bredbandsutbyggnad har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

  I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.
  Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

Region Stockholms arbete med att främja bredbandsutbyggnad sker inom ramen för bredbandskoordinatoruppdraget. Processen med (Post- och telestyrelsens (PTS) bredbandsstöd är uppdelad i flera steg. I början av året kvalitetssäkrades den byggnadsförteckning som PTS tagit fram, i samverkan med länets kommuner. Regionernas huvudsakliga roll i bredbandsstödet var att inom de regionala prioriteringarna visa vilka utbyggnadsområden som prioriterades. Inriktningsbeslut för prioriteringarna togs i dåvarande tillväxt- och regionplanenämnden där det beslutades att byggnader i kommuner med låg grad utbyggnad, stor andel befolkning på landsbygden och/eller med skärgård skulle vara föremål för prioriteringen. I det avseendet gjordes en territoriell avgränsning med fokus på landsbygden/skärgården.

- *Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i arbetet med att främja bredbandsutbyggnad. Med territoriella perspektiv avses hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns-, och landsgränser.*

Mycket samverkan sker tillsammans med de regionala bredbandskoordinatorerna på nationell nivå i Bredbandsforums regi. Inom Mellansverige har regionerna arbetat tillsammans för att dela kunskap och utmaningar och för att genomföra gemensamma insatser för att främja bredbandsutbyggnad samt kunskapshöjande insatser gentemot kommunernas representanter.

Tillgången till bredband är lika grundläggande som övrig teknisk infrastruktur för att det vardagliga livet för att länets invånare och näringsliv ska fungera och kunna utvecklas på ett hållbart sätt.

Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.

Namn på insats och kort beskrivning	*Mål*	*Resultat i form av prestationer*	*Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt*
Regionala prioriteringar Fördela prioriterade byggnader över byggnadsförteckningen för att peka mot områden som Region Stockholm bedömer om extra värdefulla att bygga ut.	**RUFS 2050:** Mål 3 ”En ledande kunskaps- och tillväxtregion”. Delmål 4 ”Samtliga… ska ha tillgång till fast och mobil bredbandsuppkoppling med höga överföringshastigheter”. **Agenda 2030:** Mål 1: Ingen fattigdom Mål 4: God utbildning Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur Mål 10: Minskad ojämlikhet Mål 11: Hållbara städer och samhällen Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald.	- Aktivitet 1: Kvalitetssäkring av byggnadsförteckning - Aktivitet 2: Samverkan med utvalda kommuner för fördelning av byggnader. Totalt cirka 2400 byggnader fördelades på elva kommuner. Bidrog till att projekt i länet beviljades stöd för sammanlagt över 172 miljoner.	**På kort sikt** Bredbandsutbyggnadsprojekt kan påbörjas i länet **På medellång sikt** Fler hushåll och arbetsställen kan arbeta hemifrån, digitaliseras, sjukvård kan bedriva i hemmet. Avlastning på sjukvården. Mindre trafik. Bidrar till att vi når regionala och nationella bredbandsmål **På lång sikt** Fler hushåll och arbetsställen kan arbeta hemifrån, digitaliseras, sjukvård kan bedriva i hemmet. Avlastning på sjukvården. Mindre trafik. Bidrar till att vi når regionala och nationella bredbandsmål
Kunskapsseminarier mobiltäckning Genomförs tillsammans med regionerna i Mellansverige och riktar sig mot kommunala bredbandssamordnare samt fysiska planerare.	**RUFS 2050:** Mål 3 ”En ledande kunskaps- och tillväxtregion”. Delmål 4 ”Samtliga… ska ha tillgång till fast och mobil bredbandsuppkoppling med höga överföringshastigheter”. **Agenda 2030:** Mål 1: Ingen fattigdom Mål 4: God utbildning Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur Mål 10: Minskad ojämlikhet	Målet med föredraget är att ge deltagarna en introduktion till vad 5G innebär för mobilanvändarna, hur operatörerna arbetar med att uppgradera sina nät samt hur kommuner och operatörer tillsammans kan underlätta etableringen av den infrastruktur som krävs för 5G under kommande år	**På kort sikt** Bidra till att öka kunskapen hos kommunala tjänstepersoner. **På medellång sikt** Öka kommunernas beredskap för att bereda väg för utrullningen av 5G. **På lång sikt** Göra frågor om mobiltäckning till en planeringsfråga.

	Mål 11: Hållbara städer och samhällen Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald.

1.5.3 Tidigare insatser inom ramen för arbetet med tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystemet som har gett resultat under året

- *Om möjligt – ge exempel på insatser som genomförts tidigare år men som gett resultat under 2021. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning	*Vilka resultat har uppnåtts?* ***Ange om resultatbeskrivningen baseras på en uppföljning, utvärdering eller egen bedömning.***
Godsstrategi för Stockholms län För att skapa samsyn om godshanteringen i länet togs en regional godsstrategi fram 2020. För att konkretisera genomförandet har ett antal initiativ påbörjats/fortlöpt under 2021.	Pågående aktivitet: Deltagande i storregionala rådet. Politisk nivå deltar tillsammans med näringsliv och akademi. I arbetet med genomförandet av aktiviteter i godsrådet genomförs den regionala godsstrategin.
Skärgårdsbarometern (AHTRSu) Besöksdata från Skärgårdsstiftelsens områden med stöd av mobila positioneringsdata från Telia.	Uppföljning av antal besökare visar: - mer än dubbelt så höga besökssiffror jämfört med tidigare mätningar - ökat intresse för båtliv - visar effekten av passagerarrestriktioner i skärgårdstrafiken (covid-19) Data kan användas bl.a. till - Arbetsredskap – resurssättning - Styrning av besökare till mindre belastade områden
Webbinarium om 5g	Webbinariet riktades mot tjänstepersoner inom samhällsplanering i offentlig verksamhet, med många deltagare från kommuner i Stockholm och Uppsala län.
Regional mobilitets- och trafikutvecklingsrapport	Rapporten tas årligen fram och kartlägger och analyserar regionens olika transporter ur ett systemperspektiv samt invånarnas och företagens mobilitets- och transportbehov. Den nya rapporten bidrar därför med ett aktuellt planeringsunderlag och grund för politiska beslut.

Återrapportering 2 – Fördelning av anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder

Region Stockholm använder anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder för projektverksamhet. Anslag 1:1 ska bidra till genomförandet av regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen RUFS 2050, och utveckling i samtliga delar av länet. Region Stockholm har med hänsyn till Stockholmsregionens storlek och anslagets omfattning gjort bedömningen att anslag 1:1 bidrar till störst regional nytta genom att användas till projektverksamhet. Anslaget har därför uteslutande gått till projektverksamhet och ansökningar som har bedömts utifrån hur väl de svarar mot näringslivets utmaningar på grund av Coronapandemins effekter. Totalt har cirka 7 miljoner kronor beviljats år 2021 till projekt som bidrar till RUFS 2050 mål med fokus på målet om en ledande tillväxt- och kunskapsregion. Pandemin och organisatoriska förändringar har bidragit till att projekt inte har sökts i samma omfattnings som tidigare, ansökningarna bedöms öka igen 2022.

Anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder är ett viktigt finansieringsverktyg i Region Stockholms utvecklingsarbete för finansiering av utpekade prioriterade insatser i RUFS 2050. Idag får Region Stockholm ett anslag på 8 220 000 kronor per år som verktyg för att finansiera insatserna. Region Stockholm växlar upp anslaget med andra anslag som ERUF, nationella medel, Vinnova, länets kommuner, Region Stockholms egna anslag m.fl. Denna samverkan skulle kunna utökas om större anslag fanns att tillgå för att kunna stötta och främja ett mer långsiktigt och hållbar utveckling för Region Stockholm. Ett utökat anslag skulle bidra till att större satsningar som främjar regionen skulle kunna genomföras i samband med andra anslag. Efter pandemin har behovet av regionala utvecklingspengar ökat för att kunna kraftsamla i arbetet med att stötta och främja en hållbar omställning och återhämtning i Region Stockholm.

De regionala utvecklingsprojekten bedrivs främst av Region Stockholm som stödmottagare, men även av näringslivsfrämjande aktörer som Connect, Rise, Södertälje Science park, Kungliga tekniska högskolan och genom länets kommuner. Projekten består av både förstudier och genomförande projekt. Anslaget 1.1 regionala tillväxtåtgärder används som medfinansiering för att växla upp projekt genom nationella programmets React-utlysningar för att ställa om efter Coronapandemin, de regional strukturfondsprogrammet, EFS, Vinnova, Interreg, Baltic Sea. Pandemin har påverkat projektverksamheten där vissa projekt haft svårt att utföra fysiska aktiviteter och fått ställa om till digitalt. Projekt har därmed i vissa fall haft svårt att upparbeta kostnader som planerat och vissa projekt har avslutats i förtid.

Under året har sex nya projekt beviljats medel från anslaget som medfinansiering inom det regionala strukturfondsprogrammet. I nuläget inväntar fyra projekt beslut inom det nationella programmets react-utlysning.

Sex projekt som fått beslut år 2021:

- 20303901 Fordonsdalens forskarskola
- 20304100 Regionalt innovationskontor Stockholm
- 20304125 Kontant medfinansiering till Förstudie utvecklingshub MatLust 2023
- 20304146 Förstudie: Regional Life Science Accelerator
- 20304510 Fordonsdalen React

För att uppnå hållbar regional tillväxt ska projekten bidra till att uppfylla målen i den regionala utvecklingsstrategin, RUFS 2050 och näringslivs- och tillväxtstrategin för Stockholmsregionen. För att kunna genomföra projekt måste projektet uppfylla de prioriterade inriktningsområdena områdena som pekats ut från strategierna på ett hållbart sätt, genom att integrera hållbarhet inom aspekterna ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Hållbarhetsaspekterna integreras i projekten på olika sätt och på olika nivåer i förhållande till hållbarhetsaspekterna miljö, jämställdhet och mångfald direkt

eller indirekt i genomförande och aktiviteter. Det är även med och bidrar till att uppfylla målen som nämns i Agenda 2030 om att uppnå jämlikhet och miljö.

Finns det en plan, strategi eller prioriteringsordning för fördelning av anslaget mellan projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service?

Nej ☐ Det behövs inte då vi endast har projektverksamhet för anslaget.
**Region Stockholm har politiskt beslutat att medlen/anslagen endast ska gå till projektverksamhet.*

Är planen, strategin eller prioriteringsordningen politiskt antagen?

Ja ☒
**Region Stockholm har politiskt beslutat att medlen/anslagen endast ska gå till projektverksamhet.*

Hur har anslaget bidragit till att nå regionala utvecklingspolitikens mål utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet? Beskriv kortfattat, gärna i punktform.

Har anslaget bidragit till att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin?

Ja ☒

Anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder är ett viktigt finansieringsverktyg för stötta och främja insatser som bidrar till att uppfylla de fyra övergripande målen i den regionala utvecklingsstrategin för Stockholms län RUFS 2050:

1. En tillgänglig region med god livsmiljö
2. En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region
3. En ledande tillväxt och kunskapsregion
4. En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp

Dessa mål har anslaget bidragit till att nå genom att projekt söks inom dessa områden för en hållbar regional utveckling.

Har anslaget bidragit till att nå målen i det regionala strukturfondsprogrammet?

Ja ☒

Anslaget har bidragit till investeringar i regional tillväxt och sysselsättning i Stockholm och utgår från regionens strategier och prioriteringar för hur regionen ska utvecklas. Projekt har sökts genom anslaget för innovationer och entreprenörskap där man tagit fram utveckling av kunskapsunderlag, strategier och planeringsunderlag.

Har anslaget bidragit till att nå målen i de territoriella samarbetsprogrammen (Interreg)?

Ja ☒

När det gäller koppling till målen för de territoriella samarbetsprogrammen har Region Stockholm medfinansierat tre samarbetsprojekt inom ramen för Interreg-programmet Central Baltic med 1:1 medel:

- Baltic Wings (2018-01-01 – 2020-12-31)
- Seastop (2017-12-01 – 2020-11-30)
- ArcGate (2020-05-01 – 2022-12-31).

Projekten bidrar till följande tematiska områden inom programmet:
• Hållbar resursanvändning (P2 Sustainable use of common resources)

• Väl sammanlänkad region (P3 Well-connected region)

Anslaget har även medfinansierat ett projekt inom Östersjöprogrammet:

- Retrout (2017-05-25 – 2021-10-31). Projektet bidrar till det tematiska om-rådet som handlar om att skydda miljön och att främja en hållbar användning av resurser
- ArcGate (2020-05-01 – 2022-12-31).

Projektet bidrar till följande tematiska områden inom programmet:

- (P2 Efficient management of natural resources) och inom detta område, det specifika målet Resurseffektiv blå tillväxt.

Återrapportering 3 – Samverkan med andra aktörer

3.1 Samverkan med länsstyrelsen

Region Stockholm har nära samverkan med länsstyrelsen i Stockholm inom många områden inte minst med anledning av Coronapandemin. Inom säkerhet sker utbildning, informell samverkan kring civilt försvar inom ”Samverkan Stockholmsregionen (SSR)”. Samverkan sker även inom jämställdhetsfrågor, nationella minoriteter, arbete med social hållbarhet och mänskliga rättigheter.

Vidare samverkar organisationerna kring internationella frågor i flera processer inför nya programperioden för strukturfonderna och ett samarbete sker också inom Stockholmsregionens Europaförening för att bevaka frågor som kan begränsa eller skapa möjligheter för utvecklingen av Region Stockholms kärnverksamheter.
Inom fysisk planering sker samverkan inom olika områden i form av nätverk och annan samordning, exempelvis inom miljömålen, klimat och energi, strukturell hemlöshet, klimatanpassning, översiktsplanering, regionala stadskärnor, elförsörjning, skogsstrategin, vägledning för exploatering på jordbruksmark och cirkulär och resurseffektiv masshantering.

Samverkan sker även genom forum för olika sakfrågor. Exempelvis Dialogforum Folkhälsa, Kompetensarenan, Klimatarenan, Jämställdhet, bredbandsuppdraget och Öppet forum för boendeplanering.
Inom tillväxtperspektivet finns en rad samarbeten som inriktar sig mot livsmedelsproduktion, transport, landsbygd och skärgård, näringsliv och kompetensförsörjning. Inom flera av dessa områden finns styr- och arbetsgrupper där andra aktörer kan delta. Exempelvis är Länsstyrelsen delaktig i Kompetensarena Stockholm och är med i både Stockholmsregionens kompetensråd samt i beredningsgrupp för samordningsfunktion.

Under 2021 har samverkan skett via framtagande av olika planer/strategier (exempelvis Länsplan, Cykelplan, Näringslivs- och tillväxtstrategi inklusive Life science-strategi, Forsknings-, utbildnings- och utvecklingsstrategi samt Innovationsstrategi). Exempel på nya samverkansstrutkurer har skapats under 2021 är Kompetensarena Stockholm, Teknikcollage och Arena Folkhälsa.

Samverkan som skulle behöva utvecklas ytterligare handlar om insatser som skapar medvetenhet och intresse för yrkesutbildningar och vilka yrken dessa kan leda till. Framför allt, finns för få möjligheter för framtida elever att prova på olika yrken. Det finns positiva exempel, men det behövs fler som når ut till en bredare målgrupp. Här är samverkan mellan såväl kommuner, regioner som företag och branschorganisationer viktiga.
När regionen övertog utvecklingsansvaret tog det tid att hitta roller och samverkansformer och det finns fortfarande en del förbättringsområden. En särskild utmaningen är rollfördelningen mellan regionen och länsstyrelsen när det kommer otydliga direktiv i uppdrag från regeringen.
Det regionala utvecklingsansvaret är ganska väl specificerat, men ändå händer det att det ges uppdrag till länsstyrelsen inom områden som regionen svarar för. Till exempel inom klimatrelaterade frågor som kompliceras av att både regionen och länsstyrelsen har starka roller men olika uppgifter där regionen redan jobbar resiliensfrågor. Ett annat exempel är inom kraftförsörjning då länsstyrelsen ska samla regionala aktörer men där grunduppdraget egentligen tillhör regionen som arbetar med frågorna tillsammans med Svenska Kraftnät och andra utpekade aktörer.

3.2 Samverkan med andra statliga myndigheter

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samverkan har skett med respektive myndighet.*

- *Bedöm och motivera kortfattat hur samverkan med respektive myndighet har fungerat under året. Beskriv gärna även eventuella utmaningar eller framgångsfaktorer.*

- *Beskriv kortfattat hur samverkan med respektive myndighet har bidragit till en hållbar regional utveckling.*

  Kommentar: Samverkan med andra statliga myndigheter inom och/eller utanför länet kan beskrivas. I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Region Stockholm arbetar i nära samarbete med många statliga myndigheter kopplade till det regionala tillväxt och utvecklingsuppdraget exempelvis med: Arbetsförmedlingen om arbetsmarknadsfrågor, flera lärosäten universitet och högskolor om den högre utbildningens roll i kompetensförsörjningsfrågor, Tillväxtverket om affärsutvecklingscheckar, med Trafikverket om regional transportinfrastrukturplanering, Post- och telestyrelsen om bredbandsuppdraget och bredbandskoordinering, Energimyndigheten om kraftförsörjning, med Statistiska Centralbyrån SCB om statistik och data, med Boverket om regional fysisk planering och bostadsfrågor, med Naturvårdsverket om grön- och blåstruktur, klimat och miljöfrågor, Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskolan om validerings och utbildningsfrågor.

Post- och telestyrelsen
Inom ramen för uppdraget med bredbandskoordinering i länet sker mycket kontakt med Post- och telestyrelsen, PTS. Under varje år sker ett antal processer som regionerna deltar i, bland annat mobil- och bredbandstäckningskartläggningen och delprocesser inom ramen för bredbandsstödet. Dels bidrar regionerna med förbättrade underlag till bredbandsstödet genom det som kallas kvalitetssäkring av byggnadsförteckningen, dels med de regionala prioriteringarna som är en styrmekanism var stödet hamnar i länet.
PTS har mycket data för att göra analyser av tillståndet och förutsättningarna för bredbandsutbyggnaden i länet. Analyserna skulle kunna leda till fler konkreta insatser från bredbandskoordinatorn för att främja utbyggnaden av bredband. För Region Stockholm skulle det vara positivt om det gick att ta del av heltäckande data för länet samt att det tydliggörs vilka variabler som kan begäras ut.

Arbetsförmedlingen, Skolverket, Stockholms universitet, KTH, Södertörns högskola, Handelshögskolan och Länsstyrelsen inom ramen för Kompetensarena Stockholm
Ovanstående myndigheter ingår i Stockholmsregionens kompetensråd (SRKR) där även politiker från regionen samt arbetsmarknadens parter ingår. I arbetet är det avgörande att ha både nationella och regionala perspektiv utifrån en bred myndighetsmedverkan. SRKR kommer utvärdera första året (2021) och eventuellt bredda rådet med fler aktörer däribland myndigheter för 2022.
Se avsnitt 1.3.1.

Teknikcollege
Inom ramen för ett regionalt Teknikcollege finns kontakt med Länsstyrelsen och Tillväxtverket samt med Arbetsförmedlingen som även ingår i den regionala styrgruppen för projektet.

Tomorrow´s food travel genomfördes i Stockholm 2021. Konferensen arrangeras av Visit Sweden som huvudarrangör i samverkan med Visit Stockholm och Region Stockholm. Konferensen bidrog till att en mötesplats för företag och organisationer samt kunskapsutbyte och nätverkande inom måltidsturism.

3.3 Samverkan med kommuner

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samverkan har skett med kommuner.*

- *Bedöm och motivera kortfattat hur samverkan med kommuner har fungerat under året. Beskriv gärna även eventuella utmaningar eller framgångsfaktorer.*

- *Beskriv kortfattat hur samverkan med kommuner har bidragit till en hållbar regional utveckling.*

Kommentar: Samverkan med kommuner inom och/eller utanför länet kan beskrivas. I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Samverkan kommundirektörer
Övergripande samverkan med kommunerna på en strategisk nivå inom ramen för Storsthlms kommundirektörsnätverk.

Samverkansforum kommunstyrelseordföranden (KSO)
Övergripande samverkan med kommunerna på politisk strategisk nivå där regionstyrelsens ordförande och regionstyrelsens vice ordförande bjuder in till regelbundna möten.

Länsplan
Samverkan angående reviderat förslag till Länsplan för regional transportinfrastruktur i Stockholms län för perioden 2022-2033.

Öms-samarbetet
Region Stockholm har en etablerad samverkan med regioner i östra Mellansverige (ÖMS-samarbetet). Inom ramen för samverkan tas exempelvis kunskapsunderlag och storregionala analyser fram.

Stockholm Archipelago
Samverkan mellan Haninge kommun, Nacka kommun, Norrtälje kommun, Nynäshamns kommun, Vaxholms stad, Värmdö kommun, Österåkers kommun, Stockholm stad/ VisitStockholm, Region Stockholm och Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län.

Connect Sweden
Samverkan mellan Swedavia, Region Stockholm, Stockholm Business Region (Invest Stockholm och Visit Stockholm). Partnerskap för att förbättra Stockholms internationella flygförbindelser där nya interkontinentala flygförbindelser ska prioriteras.

Stockholmsregionens Brysselkontor
Region Stockholm är medlem i Stockholmsregionens Europaförening (SEF) tillsammans med Stockholms stad och kommunförbundet Storsthlm. Stockholmsregionens Brysselkontor utgör en central punkt för verksamheten där samordning och samverkan kring gemensamma frågor och intressen som rör regionens förhållande till EU står i fokus.

Samverkan med kommuner inom ramen för bredbandsstödet PTS
Se 1.5.2

Kompetensarena Stockholm
Se 1.3.1

Framtagande av Näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen
Se 1.4.1

3.4 Samråd med organisationer

- *Beskriv kortfattat inom vilka områden eller processer samråd har skett med organisationer.*

- *Bedöm och motivera kortfattat hur samråd med organisationer har fungerat under året. Beskriv gärna även eventuella utmaningar eller framgångsfaktorer.*

- *Beskriv kortfattat hur samråd med organisationer har bidragit till en hållbar regional utveckling.*

Kommentar: Samråd med organisationer inom och/eller utanför länet kan beskrivas. I de fall insatser är relevanta under mer än en fråga behöver de enbart redovisas en gång och vid behov hänvisas till andra punkter i redovisningen, där insatsen också är relevant.

Regionalt samarbete för att stärka EU s Hälsounion och påverka inriktningen på en ny EU myndighet, Hera.
Region Stockholm har samlat regionala aktörer i syfte att stärka EU:s Hälsounion inför bildande av en ny EU myndighet, Hera. I projektet har flera aktörer samverkat: Stockholm Stad, Huddinge kommun, Solna stad, Karolinska institutet, KTH, Kista science city och Stockholms Business Region. Samarbetet för en starkare hälsounion har koppling till samordnade insatser inom Life science, hälsosjukvård och Näringsliv- och tillväxtstrategin.

Kompetensarena Stockholm
Se 1.3.1
Fordonsdalen Stockholm: Stärkt samverkan i Stockholm för fordonsindustrin
1.3.7
Fordonsdalen React
1.3.7
Framtagande av Näringslivs- och tillväxtstrategi för Stockholmsregionen
Se 1.4.1

3.5 Samråd med näringsliv

Region Stockholm samverkar med det breda näringslivet tex genom Almi Stockholm Sörmland, Kompetensarena, Teknikcollege, Stockholm Business Region, Visit Sweden och Fordonsdalen Stockholm. Samverkan och samråd med näringslivet har under 2021 ägt rum i olika forum och på många sätt inom det regionala tillväxt- och utvecklingsarbetet. Se avsnitt: 1.3, 1.4, 2 och 3.

Återrapportering 4 – Hållbarhet i det regionala utvecklingsarbetet

4.1 Jämställdhet

- *Beskriv kortfattat hur arbetet för att stärka jämställdhet i det regionala utvecklingsarbetet har genomförts under året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

  Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet bidragit till Agenda 2030.

- *Ge exempel på insatser som har genomförts under året. Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder men även insatser med egna medel/annan finansiering kan redovisas. Ange 5 – max 10 insatser och fyll i tabellen nedan.*

Region Stockholm arbetar integrerat med jämställdhet och följer Ett jämställt Stockholm - länsstrategin för jämställdhetsintegrering (2021-2026. Jämställdhetsintegrering innebär att jämställdhetsperspektivet ska ingå i beslutsfattandet på alla nivåer, i syfte att nå ett jämställt samhälle.

Länsstyrelsen har lett revideringen av strategin (2018–2020) där representanter från Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Länsstyrelsen, Polismyndigheten och Region Stockholm utgjort strategigrupp. Strategin grundar sig på en nuläges- och behovsanalys av jämställdheten i länet och förhållandena inom Stockholms län. Det övergripande målet utgår från det nationella målet för Sveriges jämställdhetspolitik: Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Namn på insats och kort beskrivning	*Mål*	*Resultat i form av prestationer*	*Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt*
Fordonsdalen Stockholm. **Jämställdhet finns med som en integrerad del i projektets olika delar.** **Målet är att få en tydligare bild av kompetensbehovet inom fordonsindustrin med hänsyn till jämställdhet. Deltagande centrala aktörer ska ha erhållit ökad kunskap om hur ett integrerat arbetssätt utifrån horisontella kriterier som jämställdhet kan leda till ökad attraktionskraft som leverantör och arbetsgivare.**	**RUFS 2050** En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region	Inventering av könsfördelningen bland regionens SMF inom fordonsindustri. Resultatet visar på en ojämn könsfördelning. Aktivt arbete med att arbeta med jämn könsfördelning i projektets olika grupper. Hög måluppfyllelse och viktigt värde. Tre nätverk inom frågorna har identifierats och dialog med dessa inletts. *Nätverket jämställdhet i transportsektorn,* *Kvinnan i Leverantörsindustrin,* *Nätverket för kvinnor inom drivmedels- och fordonsbranschen*. Möte inplanerat med infrastrukturminister för att lyfta frågan och hur arbetet kan fortlöpa.	**Kort sikt:** Ta fram fakta och statistik Skapa insikt om hur inom industrin arbetar med jämställdhet Lyfta och sprida goda exempel Öka kunskaper om jämställdhet inom sektorn och industrin **Medellång sikt:** Fordonsindustrin ser i ökad grad jämställdhet som en nyckelfaktor för hållbarhet och konkurrenskraft **Lång sikt:** En mer jämställd fordonsindustri
Teknikcollege-etableringen **Arbetsgivare anger ofta kompetensbristen som det viktigaste tillväxthindret. Genom etableringen av Teknikcollege i länet, kan vi gemensamt sätta fokus på att utveckla hållbara kompetensförsörjnings- och rekryteringsstrategier. Tillsammans kan både bransch och utbildningsanordnare bryta könsstereotypiska studie- och yrkesval.**	**Mål** RUFS 2050 En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region	***Resultat i form av prestationer*** Marknadsgrupp tillsatt för att se över kommunikationen kring yrken och branschen.	***Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt*** **Kort sikt:** Anpassad och medveten kommunikation för olika målgrupper. **Medellång sikt:** Ökad kunskap och förståelse kring människors yrkesval. **Lång sikt:** Ökad kunskap och förståelse för industrin.

4.2 Integration

Region Stockholm genomför insatser kopplade till integration och eller mångfald i linje med målsättningarna i RUFS 2050. Under 2021 har ett särskilt fokus legat på att minska skillnaden i sysselsättningsgrad på arbetsmarknaden mellan inrikes och utrikes födda. Under året genomfördes exempelvis utbildnings- och rekryteringsmässan Bazaren i samarbete med Järvaveckan.

Namn på insats och kort beskrivning	*Mål*	*Resultat i form av prestationer*	*Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt*
Bazaren Järva	**RUFS 2050** mål: En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region	Mässan genomfördes på en digital plattform samt i samarbete med Järvaveckan och deras livesändning.	**Kort sikt**: Kontaktskapande och **Medellång sikt:** förbättrad kännedom om utbildnings- och arbetsmöjligheter i regionen **Lång sikt:** Fler anställda, i utbildning eller startat eget, tillväxten i regionen och minska utanförskap
Teknikcollege	**RUFS 2050** mål: En öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region	Pilotverksamheten ska verka för att bryta könstereotypa mönster och skapa förutsättningar för breddad rekrytering.	Fler utrikesfödda och utrikesfödda ser industriutbildningar som en möjlig karriärväg.

4.3 Miljö och klimat

Stockholms län är en av de snabbast växande regionerna i Europa och har som storstadsregion särskilda förutsättningar att bidra till klimatomställningen. Sedan flera år har de direkta växthusgasutsläppen minskat, men Stockholm behöver fortsätta att vara föregångare i den nödvändiga omställningen mot ett hållbart samhälle. Mot bakgrund av ovan och med utgångspunkt i RUFS 2050 presenterade Region Stockholm 2019 en klimatfärdplan för Stockholmsregionen. Färdplanen beskriver vad som behöver göras för att nå det långsiktiga klimatmålet i RUFS 2050 – att vara en resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp till år 2050. I klimatfärdplanen är bygg- och transportområdena prioriterade och ett antal åtgärdsområden har identifierats som viktiga för att nå målen. Under 2021 har Region Stockholm arbetat med genomförande av färdplanen, bland annat med Klimatarenan och projektet Sortera rätt lätt som beskrivs nedan.

Namn på insats och kort beskrivning	*Mål*	*Resultat i form av prestationer*	*Resultat i form av effekter på kort, medellång och lång sikt*
Klimatarenan Plattform och samverkansyta för företag, organisationer, akademi och kommuner. Klimatarenan blir en drivande kraft för klimatomställningen och för att nå klimatmålen i tid. Initiativtagare är Region Stockholm och Länsstyrelsen i Stockholms län.	**RUFS 2050:** Mål 4 ”En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp. **Agenda 2030:** Mål 9: hållbar industri, innovationer och infrastruktur Mål 11: hållbara städer och samhällen Mål 12: hållbar konsumtion och produktion Mål 13 bekämpa klimatförändringarna.	Klimatarenan lanseras av Region Stockholm och länsstyrelsen genom ett seminarium 1 december 2021. Efter detta kommer arbetet formaliseras tillsammans med aktörer.	**Kort sikt:** Ökad kunskap och medvetenhet hos aktörer. **Medellång sikt:** Genom samverkan, projekt och ökad kunskap hos aktörer ökar förutsättningarna för insatser som leder mot minskad klimatpåverkan. **Lång sikt:** Uppnå klimatmål i RUFS 2050
Sortera rätt lätt Projektet ska kartlägga hur graden av korrekt sortering ser ut i olika delar av länet. Projektets syfte är även att kartlägga de	**RUFS 2050** - Mål 4 ”En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp”. Hur målet ska uppfyllas konkretiseras	Förstudien ska resultera i ett kartunderlag där de avfallsrelaterade utsläppen kan visa graden av utsläppen i länets kommuner och områden. Den	**Kort sikt:** Ökad kunskap och medvetenhet om avfall som inte sorteras på rätt sätt.

avfallsrelaterade utsläppen i länet. Att avfall i Stockholmsregionen sorteras på ett korrekt sätt är en förutsättning för att det också ska kunna omhändertas och behandlas på ett sätt som är både effektivt och klimatsmart utan att bidra till utsläpp av växthusgaser.	i tillhörande handlingsplan ”Klimatfärdplan 2050”. - Delmål “Hushållsavfallet ska minska till 360 kilo per person och år, samt att minst 70% av allt avfall ska materialåtervinnas till år 2030”. Regionalfondsprogrammet för Stockholm, Tematiskt mål 4, Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer **Agenda 2030:** Mål 11: hållbara städer och samhällen Mål 12: hållbar konsumtion och produktion Mål 13 bekämpa klimatförändringarna.	ska även generera en rapport där resultatet av studien framkommer. Förstudien har förutom att genomföra en analys där stora mängder data har bearbetats, haft tre möten med en referensgrupp bestående av experter inom avfallsområdet. En mini-workshop där 14 representanter från Stockholms läns kommuner deltog har också genomförts, där studiens resultat och eventuella fortsättning diskuterades. För att sprida resultatet kommer en film att spelas in och delas på Region Stockholms kanaler.	**Medellång sikt:** Genomförande av insatser som förbättrar sorteringen. **Lång sikt:** Uppnå klimatmål i RUFS 2050
Elektrifieringslöftet På initiativ av den nationella elektrifieringskommissionen har Region Stockholm tillsammans med flera andra aktörer undertecknat ett elektrifieringslöfte för att påskynda elektrifieringen av transportsektorn i länet.	**RUFS 2050** Mål 4: En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp”. Hur målet ska uppfyllas konkretiseras i tillhörande handlingsplan ”Klimatfärdplan 2050”. **Agenda 2030:** Mål 11: Hållbara städer och samhällen Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.	Arbetet inleddes under 2021 och håller på att formaliseras utifrån inledande diskussioner med aktörsgruppen.	**På kort sikt:** Fokus på att skapa förutsättningar för att söka medel för regionala elektrifieringspiloter. **På medellång sikt:** Ökad elektrifiering av transportsektorn i Stockholmsregionen. **Lång sikt:** Uppnå miljömålen
EV Energy Projektet EV Energy (Electric Vehicles for City Renewable Energy Supply) är ett Interregprojekt och har pågått under 2017–2021. Projektets syfte var att bidra till omställning av transportsektorn.	**RUFS 2050** Mål 4 En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp. **Agenda 2030:** Mål 9: hållbar industri, innovationer och infrastruktur Mål 11: hållbara städer och samhällen Mål 12: hållbar konsumtion och produktion Mål 13 bekämpa klimatförändringarna	Projektet har bl.a. inneburit erfarenhetsutbyten kring utmaningar och lösningar kring elektrifiering av transporter i städerna. En slutkonferens genomfördes i maj 2021.	**Kort sikt:** Ökad kunskap om elektrifiering av fordonsflottan. **Medellång sikt:** Effektivare genomförandet av RUFS 2050, Klimatfärdplan 2050 samt Länsstyrelsens klimat- och energistrategi. **Lång sikt:** Uppnå klimatmål i RUFS 2050
Fordonsdalen Stockholm och Fordonsdalen React. Regionala initiativ för att ställa om fordonsindustrin och skapa förutsättningar för en hållbar transportsektor. Se avsnitt 1.3.7	**RUFS 2050:** Mål 4: En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp.	En kartläggning genomförd kring regionens små och medelstora företag inom fordonsindustrin för att de vad som krävs för att de ska ställa om. Fokus på produkter, produktionsprocesser och affärsmodeller.	En snabbare digital och grön omställning av regionens fordonsindustri.
Teknikcollege Positiva miljöeffekter genom att säkerställa, att via utbildning få framtida elever att ta till sig modern, miljövänlig teknik	Globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030: Mål 9: hållbar industri, innovationer och infrastruktur	Samordnat och koncentrerat utbud av utbildningar. Miljö- och energifrågor i utbildningarna.	**Kort sikt:** Modern och miljövänlig teknik i undervisning **Medellång sikt:** Positiva miljöeffekter nås genom kortare

	resvägar, effektivt nyttjande av lokaler, eleverna får högre medvetenhet i miljöfrågor **Lång sikt:** Hållbar utveckling

Återrapportering 5 - Arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala utvecklingsarbetet

Utifrån 5 § lagen om regionalt utvecklingsansvar respektive 7, 9, 16 och 17 §§ förordningen om regionalt tillväxtarbete ska regionerna ge en beskrivning av hur arbetet med att analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet har bedrivits under året. Redovisningen ska innehålla uppgift om:

- Vilka analyser, uppföljningar och utvärderingar som har genomförts.
- Vilka av dessa analyser, uppföljningar och utvärderingar som helt eller delvis har finansierats med anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder under utgiftsområde 19 Regional utveckling.
- Hur erfarenheter och kunskap från analyser, uppföljningar och utvärderingar har tagits till vara.

Utifrån 16 § om uppföljning, utvärdering och redovisning, ska den som har ansvaret för det regionala tillväxtarbetet:

- Följa utvecklingen i länet och analysera, följa upp och utvärdera det regionala tillväxtarbetet i länet. I detta arbete ska den uppföljning och utvärdering som gjorts av Europeiska struktur- och investeringsfonderna tas till vara om den har betydelse för länet. Arbetet med analyser, uppföljning och utvärdering ska ske löpande, systematiskt och långsiktigt.
- Uppföljningen och utvärderingen ska göras utifrån ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Statistik ska redovisas med kön som övergripande indelningsgrund, om det inte finns särskilda skäl mot detta.

Regionerna erbjuds att översiktligt redovisa hur arbetet inom ramen för deras ansvar enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar har bidragit till Agenda 2030.

Kommentar: Återrapportering 5 inkluderar frågan om hållbarhetsintegrering i återrapportering 4 – Hållbarhet i det regionala utvecklingsarbetet samt återrapportering 6 – Erbjudande att redovisa arbete som bidrar till Agenda 2030.

Internationellt samarbete kan beskrivas i återrapportering 5.

- *Beskriv kortfattat hur arbetet med analyser, uppföljningar och utvärderingar har genomförts under året med fokus på förändringar som skett i förhållande till förra året. Beskriv även eventuella utmaningar i genomförandet.*

  I detta sammanhang, beskriv även kortfattat hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet integrerats i arbetet.
  Ni erbjuds även att kortfattat redovisa hur arbetet har bidragit till Agenda 2030.

- *Beskriv kortfattat hur olika territoriella perspektiv har beaktats i analyser, uppföljningar och utvärderingar. Med territoriella perspektiv avses hur insatser och prioriteringar tar hänsyn till varierande förutsättningar mellan till exempel landsbygder och städer av olika storlek och karaktär, men också olika funktionella samband över kommun-, läns-, och landsgränser.*

- *Finns det en plan, strategi eller motsvarande för arbetet med analys, uppföljning och utvärdering för regionen?*

Ja ☒
Nej ☐

- *Beskriv kortfattat om och hur ni säkerställer att arbetet med analys, uppföljning och utvärdering genomförs löpande, systematiskt och långsiktigt.*

Uppföljningen av Region Stockholms regionala utvecklingsstrategi RUFS 2050 sker systematiskt och löpande, uppföljningen 2021 är indelad i två delar där den första delen fokuserar på de 16 delmålen som följs upp genom indikatorer. De presenteras i en digital applikation på Region Stockholms hemsida och ger både en översiktlig och detaljerad bild av den långsiktiga trenden i utvecklingen.

Den andra delen fokuserar på hur det gått under året. Det följs upp genom att analysera de nio regionala prioriteringarna i tre steg: 1) sammanställning av hur det gått för respektive regional prioritering, 2) beskrivning av aktuella utmaningar för respektive regional prioritering samt 3) uppföljning av hur samverkan sker i Stockholmsregionen för respektive regional prioritering. Skälet till att uppföljningen främst fokuserat på de regionala prioriteringarna är att de har en tydligare koppling till vad Stockholmsregionens aktörer behöver kraftsamla kring på kort sikt
Förutom RUFS-uppföljningen har ett antal uppföljningar och utvärderingar genomförts under året.

- *Lista max 15 av de viktigaste analyserna, uppföljningarna och utvärderingarna som genomförts under året kopplat till regionens regionala utvecklingsarbete i tabellen nedan.*

Namn på insats och kort beskrivning	*Helt eller delvis finansierat av anslag 1:1*	*Huvudsakligt syfte*	*Hur har erfarenheter och kunskap från analysen, uppföljningen eller utvärderingen tagits till vara i regionens regionala utvecklingsarbete?*
RUFS-uppföljningen 2021	Nej	Underlag till beslut	Uppföljningarna har skett parallellt och kunskap och erfarenheter har delats.
Uppföljning av utvecklingen i de regionala stadskärnorna, se även 1.2	Nej	Löpande rapportering	
Uppföljning av utvecklingen på kärnöar i skärgården, se även 1.2.	Nej	Underlag till strategi	
Nulägesanalys- näringsliv och tillväxt i Stockholms län	Delvis	Underlag till strategi	
Analys och prognos av regionalt kompetensförsörjningsbehov	Nej	Övrigt	Underlag till Stockholmsregionens kompetensråd för att skapa samsyn om behov av insatser.
Analys över utflyttningstrenden från Stockholmsregionen	Nej	Underlag till beslut	Ledde till beslut om en fördjupad undersökning som kommer att vara en del i arbetet med regional utveckling framöver
Trafik och - Mobilitetsrapport	Nej	Löpande rapportering	
Trygghetskommissionen	Nej	Underlag till beslut	Rekommendationer kommer implementeras för att öka säkerheten och tryggheten för de som bor, vistas och verkar i Stockholmsregionen
Hushållens tillgång till godtagbara bostäder i Stockholmsregionen	Nej	Underlag till beslut	
Trafikförvaltningen månadsrapporter	Nej	Löpande rapportering	Underlag för exempelvis RUFS uppföljningen
Miljöhälsorapport	Nej	Löpande rapportering	Underlag för exempelvis RUFS uppföljningen
Oberoende utvärdering av Region Stockholms hantering av det nya coronavirusets effekter (rapport 1 o 2)	Nej	Underlag till beslut - coronarelaterat	Utvärderingarna har legat till grund för utvecklingsarbete.

6 Övriga medskick ni vill göra angående det regionala utvecklingsarbetet 2021.

Samverkan och det regionala utvecklingsuppdraget

Det regionala tillväxt- och utvecklingsarbetet har i Region Stockholm under 2021 fortsatt påverkats av Corona-pandemin och delar av regionens näringsliv har drabbats hårt. Situationen har på nytt betonat vikten av att möta samhällets utmaningar och möjligheter på flera nivåer samtidigt och över organisations- och geografiska gränser. Det regionala utvecklingsuppdraget är brett och omfattar många områden som kräver samverkan i olika frågor. Det finns behov av en tydlig samverkan med fokus på nyttoeffekter där olika parter bidrar utifrån sina ansvarsområden och med rätt kompetenser.

- Region Stockholm efterfrågar en ökad samverkan med de statliga myndigheterna och att länsstyrelsernas statliga samordning tydliggörs. Samverkan behöver ske utifrån var och ens uppdrag för att skapa bättre förutsättningar inom det regionala utvecklingsuppdraget.

Bostadsförsörjning

Stockholmsregionen har den näst högsta befolkningstillväxten i landet och har länge stått inför stora utmaningar på bostadsmarknaden. Trots att kommunerna tar ett stort ansvar och har höga ambitioner råder ett underskott på bostäder i hela länet. Bostadsbristen riskerar att få konsekvenser för Stockholmsregionens tillväxt och hela landets utveckling.

- Region Stockholm efterfrågar en närmare dialog med staten om storstadsregionernas särskilda utmaningar kopplat till bostadsbristen, och fler prioriterade åtgärder för att tillgodose alla människors och inkomstgruppers bostadsbehov. Detta är nödvändigt för att fler ska kunna bo, leva och verka i regionen.

Kompetensförsörjning

Region Stockholm är Sveriges största utbildningsregion med flest lärosäten. Lärosätenas utbildningar behöver anpassas bättre till regionens behov och Region Stockholm efterlyser därför fler insatser från nationellt håll och att nuvarande styrning mellan olika departement förtydligas så att nödvändiga regionala effekter skapas så att rätt kompetens matchar den efterfrågan som finns på arbetsmarknaden.

- Region Stockholm efterlyser att utbud, dimensionering, innehåll och fördelning av medel i utbildningssystemets olika delar tydligare kopplas till respektive regions specifika utmaningar.

Elförsörjning

Region Stockholm lider periodvis av effektbrist, vilket i sin tur leder till höjda elpriser och svårigheter för verksamheter att utöka sitt eluttag. Mycket av detta kan härledas till neddragningar av elproduktionen i södra Sverige samt stora brister i elöverföringen i infrastrukturen mellan norra och södra Sverige. Det behövs exempelvis ändrade regelverk med kortare tillståndsprocesser för att nå en snabbare utbyggnad. Även med den ökade elektrifieringen i samhället ökar behovet av elförsörjning.

- Region Stockholm vill betona vikten av att elförsörjningen måste säkras då elanvändningen prognostiseras öka inom alla sektorer kommande år och regionen har gärna en tydligare roll i Svenska Kraftnäts långsiktiga strategiska planering där Svenska Kraftnät tar ansvar för att det ökade behovet omhändertas i den långsiktiga planeringen.

Landsbygd och skärgård

Region Stockholm är inte bara en storstadsregion. En tredjedel av regionens yta utgörs av landsbygd och skärgård och utanför tätorterna bor cirka 160 000 invånare och under sommarperioden är det betydligt fler som berörs. Region Stockholm strävar efter att skärgården ska vara levande året runt men efterfrågar ett ökat nationellt stöd och större förståelse för Stockholmsregionens landsbygd och skärgård. Många samordnade och strategiska insatser,

som exempelvis driftstöd till dagligvarubutiker, fraktbidrag och projekt som syftar till att värna och utveckla kusten genomförs tillsammans med näringsliv och offentlig sektor för att minska avstånden inom länet.

- Det vore önskvärt om det beaktas i beräkningarna av 2022 års arbete med nya fördelningsnycklar inom ramen för utjämningssystemet.

Internationell tillgänglighet

För Region Stockholm är det centralt att stärka den hållbara internationella tillgängligheten. Ökad internationell tillgänglighet är en nödvändighet för att behålla och utveckla såväl Stockholmsregionens som hela Sveriges innovationsförmåga, konkurrenskraft och attraktivitet. Genom att stärka Stockholmregionens internationella tillgänglighet kan näringslivets behov av och tillgång till viktiga internationella export- och samarbetsmarknader mötas, tillväxten i internationell turism främjas och möjligheterna att attrahera internationell arbetskraft och viktiga utländska investeringar och företag förbättras.

- Region Stockholm efterfrågar att arbetet för ökad internationell tillgänglighet stärks samt att infrastrukturen till och från Arlanda utvecklas.